Leto LXV | Poštnina plačana v gotovini | V Ljubljani, v soboto, dne 10. aprila 1937 | Štev. 81 a | Cena 1.50 Din, z ilustrirano prilogo 2.50 Din

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEC

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo štv. 7563, Zagreb štv. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica štev. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku — Ilustrirana priloga „Teden v slikah"

Nauki „nevmešavanja" v španske zadeve

Dogodki, ki jih doživljamo v politiki srednje Evrope in ki so imeli tako mogočen odmev po vsej Evropi, niso zgolj samorasli, če se smemo tega izraza posluževati, ampak so se razvili in se razvijajo pod vplivom mednarodnopolitičnega položaja, ki je nastal okrog španskega polotoka, kjer sedaj že skoraj leto dni divja državljanska vojna. Ne samo, da fronte, ki so nastale okrog španskega problema, mečejo svoje sence na podonavsko področje in da se velesile, ki si ob španskih obalah stojijo nasproti, trudijo, da bi med malimi državami ustvarile vsaka sebi ugodne simpatije, ampak tudi način, kako se poskuša, da bi z obstoječimi mednarodnimi ustanovami zajezili državljansko vojno, ki je noče biti konca, v veliki meri soizoblikuje politiko malih in srednjih držav na evropskem vzhodu.

Takoj, ko je izbruhnila državljanska vojna, so si bile velesile na jasnem, da se je pojavilo ognjišče, kjer se lahko vname usodepoln prepir in zaneti nevaren bojni požar. Na pobudo Anglije in Francije se je v Londonu sestala konferenca držav, ki si je nadela ime odbora za nevmešavanje v španske zadeve. Pobuda je izšla iz modrega spoznanja, da bo državljanske vojne najprej konec, ako nobena država, ne velika in ne majhna, ne nudi kakršnekoli pomoči bojujočim se strankam, ki bi polagoma vsled pomanjkanja denarja, orožja in živeža omagale in se predale mednarodnim zdravnikom, ki bi Španijo potem zopet obnovili k novemu gospodarskemu življenju. Ta čudodelni odbor, ki mu je vsega pristopilo 27 držav, je zasedal in zasedal, se razčlenil v pododbore in podkomisije, nabiral gradivo o oboroženi moči obeh taborov državljanske vojne ter proučeval v vseh podrobnostih zemljevid španske obale in steze ter stezice, ki iz Francije ali Portugalske vodijo v Španijo in po katerih se lahko prenašata denar in strelivo. Nagromadil je ogromno učenega materijala. Med tem pa je državljanska vojna divjala dalje in vsaka velesila je pridno zalagala svoje varovance z vsem potrebnim za zmago nad nasprotnikom. Vmes so na sejah odbora zabobnale tudi ostre besede, ko so si zastopniki velesil drug drugemu očitali nelojalno obnašanje ter drug o drugi objavljali dokazni materijal, da se ne drži dane besede, ampak dobavlja vsaka svojim ljubljencem v španski vojni vojske, orožje in denar. Končno se je odbor le zedinil in dne 20. februarja sklenil pakt o nevmešavanju v špansko državljansko vojno, pakt, s katerim se je 27 držav obvezalo, da bodo prekinile nadaljno dobavljanje bojnega materijala enemu kakor drugemu taboru. Odbor je tudi sklenil, da bo zaradi večje gotovosti in ker velesile druga drugi niso zaupale, uvedena kontrola nad vsemi obalami, vzdolž portugalske in francoske meje pa bodo ustanovljene nadzorne postaje. Mornarice velesil so se stavile na razpolago, da izvedejo to nadzorstvo. Cele trume suhozemskih nadzornikov, nabranih po vseh 27 državah, so odpotovale proti španskemu polotoku, da zasedejo svoje opazovalnice. No, sedaj pišemo že 9. aprila in še vedno ni bilo mogoče začeti z nadzorstvom, med tem ko velesile pridno zalagajo vsaka svojega varovanca, tako da bo imel vsega dovolj na skladišču, če bi se slučajno pripetilo, da se bo kontrola španskih meja sploh kdaj začela.

Odbor za nevmešavanje, mimo katerega je med tem vkorakala cela armada inozemskih prostovoljcev, ki stojijo na obeh frontah, je sedaj baje sklenil, da zapove začetek kontrole danes ali jutri. Potrebne ladje so že na mestu, suhozemske nadzorne postaje so že zasedene. Vse čaka sedaj samo še povelja iz Londona, pa se bo nadzorstvo začelo istočasno na suhem in na morju. Toda kakšno nadzorstvo? Londonski odbor je določil, da se bodo nadzorovali in seve onemogočili le transporti, ki prihajajo iz ene od 27 držav zastopanih v odboru za nevmešavanje. Svobodno vsem drugim transportom, da plovejo mimo strogih nadzornikov. Zadostovalo bo, da bo kakšna ladja razobesila na primer paragvajsko zastavo, pa bo že izven nevarnosti. Lahko bo šla v Francijo, Nemčijo, Anglijo, Italijo ter tam natovorila prostovoljce in municijo ter vse skupaj mirno odpeljala mimo nadzornega brodovja, ga morda še pozdravila in zavila v španska pristanišča, kjer bo tovor odložila in se takoj odpeljala po novega. Kdo bo pa nadziral letalski promet, s pomočjo katerega se lahko spravi v deželo orožja, kolikor kdo hoče? Kdo bo zaustavljal na suhi meji potnike, ki prihajajo z rednimi potnimi listinami in gredo za svojimi opravki? O prvotni nameri, da pozovejo velesile obe oblasti na Španskem, da odslovita vse inozemske »prostovoljce«, pri odboru za nevmešavanje ni več ne duha ne sluha.

Iz navedenega sledi, da Evropa nima nobene mednarodne ustanove, ki bi bila dovolj močna, da posreduje v porajajočem se sporu in ga odstrani, preden ne bi dovedel do vojne. Zveza narodov, ki bi bila prva poklicana, da preišče rano, ki se na evropskem telesu odpira, je zakopana v globokem molku na obalah Ženevskega jezera. Niti enkrat v minulih desetih mesecih ni dala od sebe kakšnega glasu glede mednarodne napetosti, ki nastaja okrog Španije. Odbor za nevmešavanje pa, ki so ga v prvem razburjenju sklicali, se je razvil v neke vrste ljudsko vseučilišče, kjer odlični znanstveniki, pomešani med diplomate, razlagajo, kako lepo bi bilo, če bi se nikdo ne vmešaval v državljansko vojno, ni pa bil zmožen najti sredstva, da bi vmešavanju napravil konec, ali da bi vsaj preprečil, da ne bi velesile na razvalinah državljanske vojne potegnile svojih lastnih front in si Španijo izbrale za torišče, kjer naj se napravijo prvi preizkusi njihovih modernih orožij, preden jih ne preizkusijo na drugih bojiščih.

Iz navedenega sledi pa tudi to, kako prav imajo male in srednje države na evropskem vzhodu, da so v pravilnem spoznanju dejanskega političnega položaja v Evropi in v pravilni presoji učinkovitosti obstoječih mednarodnih ustanov za obrambo njihove varnosti sklenile, da ne bodo več stavile vseh svojih nad na tako imenovano mednarodno pomoč, niti na pomoč katerekoli skupine držav, marveč da se bodo zanašale zgolj le na svojo lastno moč ter na realno politiko miru, ki skuša čim več nasprotnikov spremeniti, če ne v prijatelje, pa vsaj v mirne sosede, ki so se odpovedali napadalnim gonom. Španski zgled pa dokazuje tudi pravilnost politike malih in srednjih držav, ki stremi za tem, da se čimprej umaknejo iz nevarne cone in da se čimprej oproste vseh zvez, ki bi jih ob strani velesil lahko čez noč potegnile v vrtince vojne.

Če so do sedaj še obstojali kakšni dvomi, jih je 10 mesečno delovanje londonskega odbora za nevmešavanje razgnalo, ker je udarno dokazalo, da je trenutno politika, kot jo vodi naša država, edino odrešilna ob zatonu vseh drugih mirovnih jamstev.

Mala zveza pripravljena na pogajanja z Madjari

Romunski list napoveduje Schuschniggov obisk v Belgradu

Praga, 9. aprila. »Lidove Novini«, ki so blizu zunanjega ministrstva, pišejo:

Čeprav še ni prišel čas, da se razširijo jamstva med državami Male zveze in Francijo, se bo vendar o tem vprašanju še dalje razpravljalo. V vseh vprašanjih, ki se tičejo Podonavja, bo Mala zveza nastopala skupno. Izključene so dvostranske pogodbe poedinih držav Male zveze z Madjarsko. Vendar pa bi bile vse tri države skupaj pripravljene se pod znanimi pogoji pogajati z Madjarsko tako radi njene enakopravnosti v oboroževanju, kakor tudi o končni ureditvi gospodarskih in političnih vprašanj. H pogodbi, ki jo je Jugoslavija sklenila z Italijo, pravi list, da ta pogodba ni oslabila Male zveze, da nasprotno more pod gotovimi pogoji voditi k zaželjenemu sodelovanju Male zveze in Italije.

Kdaj pojde knez-namestnik v Prago

Praški listi poročajo tudi, da bo knez-namestnik Pavle obiskal Prago, ali **letošnjo jesen, mnogo verjetneje pa je, da šele koncem maja ali v začetku junija prihodnjega leta.**

Uspeh Belgrada

Usoda francoske ponudbe o varnostnem paktu — jeseni

Bukarešta, 9. aprila. TG. »Le Moment« priobčuje o belgrajskih praznikih zanimive podatke, ki jih je sprejel od belgrajskega dopisnika poročevalne agencije FAR, podatke, ki jih z ozirom na njihovo verodostojnost ni mogoče kontrolirati, ki vsekakor nudijo čisto posebne vidike o dogodkih, o katerih govori vsa Evropa.

Dopisnik »Momenta« pravi, da se je Jugoslaviji očitalo, da noče sprejeti ponudbe varnostnega pakta o medsebojni vojaški pomoči med državami Male zveze in Francijo iz tega razloga, ker hoče počakati, da dobi od Anglije zagotovilo, da tudi Anglija jamči za vse sedanje politične meje na evropskem vzhodu. Dopisnik pravi, da je pooblaščen, da to naziranje zavrne kot neosnovano in da je dejanski položaj popolnoma drugačen.

Francosko-češkoslovaški predlog o skupnem varnostnem paktu ni bil odbit, marveč ga je dr. Stojadinović oddal posebnemu odboru izvedencev, ki ga sedaj proučujejo z ozirom na to če je v skladu z dosedanjimi obveznostmi Jugoslavije. To je dokaz, da Jugoslavija nikakor ni v načelu odklonila francosko-češkoslovaške ponudbe, kot je pisalo francosko časopisje, marveč samo čaka na odgovor dotične komisije, da bo zavzela stališče.

Tudi vse ostale intrige, ki so se ovijale okrog belgrajskih razgovorov, so bile na laž postavljene v teku Beneševega obiska. Dopisnik pravi, da je v stanu trditi, da so se razgovori med knezom-namestnikom, predsednikom Benešem in ministrskim predsednikom dr. Stojadinovičem končali z naslednjimi zaključki:

1. Ker letos potečejo prijateljske pogodbe, ki so jih posamezne države Male zveze sklenile s Francijo, jih bodo Jugoslavija, Češkoslovaška in Romunija obnovile.

2. Istočasno bodo vse tri države Male zveze med seboj izmenjale posebne diplomatske note, s katerimi si bodo medsebojno druga drugi obljubile pomoč.

3. Na bodočem sestanku Male zveze v Bukarešti avgusta ali septembra meseca bodo zunanji ministri treh držav te pogodbe (medsebojne in pogodbe s Francijo) potrdile in objavile. Mala zveza bo pa kot celota sklenila prijateljsko pogodbo in pogodbo o medsebojni podpori s Francijo.

4. Dr. Beneš je izrazil upanje, da se bo do takrat tudi že Anglija odločila ter izpovedala svojo voljo, da jamči za politične meje na evropskem vzhodu.

Z ozirom na **Rusijo** je Jugoslavija po informacijah »Momenta« vztrajala na svojem stališču, toda izjavila je, da ne bo vzdrževala kakšnega sovražnega ozračja do sovjetske vlade, ampak bo ohranila do nje »odnošaje dostojnosti.«

Z ozirom na **Avstrijo** je verjetno, da se bo v kratkem pokazalo, kakšne odnošaje namerava dr. Stojadinović ustvariti na tem področju. **Obisk dr. Schuschnigga v Belgradu je napovedan in ga za enkrat pričakujejo še koncem meseca aprila.**

Z ozirom na **Madjarsko** je dr. Stojadinović dopisniku »Momenta« izjavil dobesedno: **»Lahko poveste romunskemu javnemu mnenju, da Jugoslavija ne bo podvzela nobene ločene pobude v kolikor tiče Madjarske posebej in Podonavja na splošnem, ampak, da bo vsak korak na tem področju storjen skupno in na osnovi skupnega in soglasnega sklepa vseh treh zaveznic.«**

(Gornjo vest priobčujemo po časnikarski dolžnosti, ne da bi za njeno vsebino sprejemali kakšne odgovornosti ali jamčili za njeno verodostojnost. Op. ur.)

Pred spravo med ČSR in Poljsko

Beck obišče Krofta

Dunaj, 9. aprila. AA. (Stefani) Danes dopoldne se je poljski zunanji minister Beck na vožnji v Varšavo ustavil na Dunaju. Njegov obisk je zasebnega značaja. Vzlic temu se je zvedelo, da se je s kolodvora takoj odpeljal na sestanek z avstrijskim državnim tajnikom **Schmidtom.** Drevi bo g. Beck nadaljeval vožnjo v Varšavo. Na potu se bo ustavil v Pragi, kjer se bo sestal z zunanjim ministrom **dr. Krofta.**

Laži o Beneševi izjavi glede Habsburžanov

Praga, 9. aprila. c. Danes je znani francoski framasonski tednik »La Marianne« objavil vsebino razgovora znanega pisatelja Rochefoucaulda s predsednikom Benešem. Dr. Beneš bi mu naj bil tudi rekel, **da sedaj ČSR ni več tako nasprotna vrnitvi Habsburžanov v Avstrijo.** Češkoslovaški uradni tiskovni urad objavlja zvečer, **da ta del razgovora ni točen in bi bil lahko pisatelj na pristojnem mestu dobil takoj točno in jasno pojasnilo o tej zadevi.**

Stalin pod nadzorstvom rdeče vojske

Od kod vesti o zbližanju med Nemčijo in Rusijo

Varšava, 9. aprila. TG. Po vsej Rusiji se nadaljujejo hišne preiskave in aretacije. Doslej so aretirali okoli 400 uradnikov in agentov GPU. V Kremlju je bila konferenca med Stalinom, Vorošilovom, Molotovom, Litvinovom in načelnikom GPU Ježovom. Stalin, ki sta ga podpirala Vorošilov in Ježov, je izjavil, da je nujno potrebno, da se akcija zoper vse opozicionalce kakor tudi zoper pristaše in prijatelje Jagode odločno nadaljuje. Samo zunanji komisar Litvinov je rahlo ugovarjal in priporočal, naj bi se postopalo previdno, na vsak način pa tajno, ker ugled Sovjetske unije v inozemstvu zaradi teh afer trpi, zlasti pa vpliva slabo na mednarodni proletariat, ko izve, da so si vodje komunizma v Rusiji tako v laseh. Vsi ostali so se pa popolnoma pritegnili Stalinovemu mnenju in so se sklenile najostrejše odredbe zoper opozicijo.

Kakšno ozračje nezaupanja in strahu vlada v Rusiji, dokazujejo najnovejše odredbe, ki imajo namen **zaščititi življenje Stalinovo. Paviljon v Kremlju, kjer stanuje diktator, je obdan od 200 vojakov tako zvane »proletarske divizije«, ki jih nadzirajo uradniki GPU, katere je osebno izbral Ježov. Ti uradniki pa so zopet kontrolirani po tako zvanih letečih inspektorjih rdeče armade. Zaradi tega se je razširila v Parizu govorica, da je bil Stalin aretiran od skupine rdeče armade. Vest je objavila neka ameriška agencija, »Journal« pa jo je popravil v toliko, da je Stalin pod splošno kontrolo rdeče armade, kar ima dvojen namen: da se prepreči atentat na Stalina oziroma kakšen puč opozicije, ker rdeča armada smatra, da je Stalin Rusiji v sedanjem viharnem času nujno potreben, obenem pa hoče rdeča armada preprečiti, da ne bi Stalin zapadel vplivu skupin, ki so sovražne rdeči armadi in njenim političnim smernicam. Razvoj je dovedel do tega, da je danes gospodar položaja rdeča armada, ki hoče uveljaviti svojo politiko s pomočjo diktatorja Stalina in ga zato hoče izolirati pred vsemi drugimi vplivi.**

Žid Jagoda

O židu Jagodi pa se izvedo vedno bolj gnusne podrobnosti iz njegovega življenja. **S pomočjo nekega grškega agenta, Kaltusa po imenu, ki ga je pošiljal v Francijo in na Poljsko, je pridobil večje število ruskih emigrantov za to, da so mu povedali, kod so v Rusiji spravili svoj denar in druge dragocenosti, preden so zbežali.** Kaltus jim je obljubil, da jim bo sovjetska vlada vrnila polovico, in Jagoda je spočetka to obljubo držal. Kmalu pa je besedo snedel in se vsega denarja in dragocenosti polastil sam. Jagodovi agenti so tudi na Poljskem kupovali ruske bankovce, ki se zaradi prepovedi uvoza v inozemstvu prodajajo za najnižjo ceno. **S temi bankovci je Jagoda s pomočjo drugih agentov kupoval dragocenosti od bivših aristokratov v Rusiji sami ter jih nato prodajal za njihovo resnično vrednost v inozemstvo. Pred zaporom se je zbralo več tisoč ljudstva, ki je zahtevala, naj Jagodo ubijejo. Iz tega kakor tudi iz notic v ruskih sovjetskih listih, da ima Jagoda hudo srčno bolezen, tako da se ne ve, ali bo prenesel preiskavo in proces, se sklepa, da ga bodo v Lubjanki spravili s sveta skrivaj, kakor so najbrže spravili s sveta tudi lani aretiranega sovjetskega vojaškega atašeja v Londonu, Putno, ki so ga tudi zaprli v Lubjanko, a je o njem zavladal sedaj popoln molk.**

V zvezi s homatijami v Rusiji se izve sedaj čisto pozitivno, kako je nastala senzacionalna vest, da se **Nemčija skuša Rusiji približati.** Ta vest ni nastala prvotno v Parizu, ampak v Moskvi, kjer je sovjetska diplomacija sklenila, **da to vest spusti v inozemstvo, in sicer iz Pariza, zato, da bi ustrašila one, ki se ne marajo priključiti francosko-sovjetski in češko-sovjetski alianci, da bi se na ta način vplivalo na Jugoslavijo in Romunijo kakor tudi na druge države, da bi se pridružile paktu, ki veže Francijo s sovjetsko Rusijo.** Ker pa se je to kmalu razkrinkalo, so seveda sedaj v Moskvi primorani razmišljati o drugih sredstvih, da prevarajo evropsko javnost.

Moskva, 9. aprila. Radi poneverbe in podkupovanja je bil aretiran ravnatelj tovarne melnikov in štirje vodilni uradniki ter več inženjerjev.

Strašna nesreča v Kuzneckem rudniku

Rim, 9. aprila. b. Iz Moskve je prispela vest, da je v rudarskem področju Kuzbas prišlo do velike sabotaže. 500 rudarjev visi med življenjem in smrtjo. Zaradi sabotaže je namreč v glavnem rovu nastal požar, ki zapira izhod 500 rudarjem. Mobilizirane so vse sile komunistov, GPU in vojske, da rešijo rudarje, ki jim grozi smrt v plamenih. Vzporedno z reševalno akcijo pa je GPU pričela tudi s številnimi aretacijami. Reševalci se z nadčloveškimi napori trudijo, da rešijo nesrečneže.

„Znanstveno pobijanje vere"

Moskva, 9. aprila. b. Združenje brezbožnikov je imelo včeraj veliko sejo, na kateri je bilo sklenjeno, da se ustanovijo tečaji, v katerih bi se znanstveno pobijala vera.

Nove hude bitke v Španiji

Pri Madridu in na biskajski fronti

Pariz, 9. aprila. b. Davi ob 5. se je pričela na zapadnem delu Madrida, na področju Casa del Campo in v univerzitetnem okraju velika bitka, ki bo morda odločila usodo Madrida. Trdi se, da so vladne čete pravočasno opazile zbiranje nacionalnih sil in da so temu primerno zadnje dni vrgle na ta odsek znatne okrepitve in materijal. Z obeh strani se bori ogromno število mož z najmodernejšim orožjem, ki ga podpirajo tanki in letala. Bitka je obojestransko zelo krvava in ogorčena. Dopoldne še ni bil znan izid. Ves zapadni del Madrida je v plamenih, ker se vsako sekundo čujejo eksplozije granat in šrapnelov, v zraku pa bobnijo motorji težkih bombnih letal.

Salamanca, 9. aprila. b. Na bojišču pri Santanderju so izvršila nacionalistična letala več ogleднih poletov, da sporočijo svojem vrhovnemu poveljstvu, da pripravi tudi s te strani napad. Trdi se, da so vse radijske vesti nasprotnika o velikih uspehih na tem sektorju brez vsake podlage. Nacionalisti od vsega začetka napredujejo in imajo vedno inicijativo v svojih rokah. Na bojišču proti Bilbau so nacionalistične vrste zavzele celo vrsto novih položajev in mest, tako Elbober, Cito, Gonga in Raldo. Zaplenili so mnogo vojnega materijala. Nasprotnik je trpel velike izgube in je imel tudi mnogo ujetnikov.

Na bojišču pri Cordobi so republikanci še vedno v napadu. Pri Penaroju so včeraj prišli dvakrat v napad, toda nacionalisti so jih energično odbili. Republikanci so na bojišču pustili med drugimi tudi tri ruske častnike.

Na južnem bojišču je pobegnilo 150 republikancev k nacionalistom, ki so izjavili, da je položaj rdečih nevzdržen.

Republikanci so pričeli z evakuacijo Bilbaua, ker nacionalisti neprestano bombardirajo to mesto.

Katoliški Slovaki na obisku pri katoliških Čehih

Bratislava, 7. aprila.

Želja po čim tesnejšem sodelovanju čeških in slovaških akademikov je dobila izraze v dveh izletih, ki so jih napravili Čehi v Bratislavo, Slovaki pa v Prago. Uvideli so oboji, da je sporazum možen le na podstavi poprejšnjega spoznanja drug drugega. Poudarim, da namen izleta ni bil navezanje političnih stikov, da sta obe akad. društvi, ki sta izlet organizirali nepolitični, njih člani pripadajo različnim političnim strankam, vendar je izlet odprl tudi možnost političnega sodelovanja katoliških sil, da se v bodočnosti zopet stvori »Katoliški blok« — sodelovanje katoliških Čehov in Slovakov. Sprejem, ki so ga pripravili katoliški Čehi Slovakom, je bil nad vse presenetljiv. Tolikšne prijaznosti, gostoljubnosti in pozornosti, ki so jo izkazali Čehi, je možen le iskren prijatelj.

Lahko rečem, če bi udeleženci prejeli dojme in vtise, gojili in vedno s seboj nosili, bi nastopila nova doba sodelovanja. Prepričali so Čehi svoje slovaške brate, da jih res ljubijo in umevajo.

Že takoj na kolodvoru so bili Slovaki deležni iskrenega in veličastnega sprejema; čakali so jih poleg akademikov še vseučiliški profesorji, senatorji in poslanci. »Lidovi listy« so stalno pisali o njih obiskih po Pragi.

Sprejeti so bili v avdijenco pri kardinalu Kašparu. Z njemu lastno mirnostjo in ljubeznijo je spregovoril: »Stalno moramo iskati tega, kar nas veže. In dubiis libertas in omnibus christiana caritas«. Sprejel je Slovake v avdijenco tudi primator Prage dr. Baxa, ki je prav tiste dni odhajal v pokoj. »To je moj zadnji uradni sprejem,« je pričel ogovarjati mlade Slovake 75 letni častitljivi mož in se dal z njimi fotografirati.

Pet dni so se Slovaki mudili v Pragi, ogledovali zgodovinske spomenike, na katerih je Praga tako bogata. Kamor stopiš, sveta zgodovinska tla. Zlasti še Hradčani, kjer se tako čudovito zrcali sodelovanje Cerkve in države. V cerkvah so grobovi čeških kraljev, zgodovinski spomeniki, ki so vedno budili in gojili sen o lastni državi, dokler se sen ni uresničil. V kapeli sv. Vaclava na Hradčanih, v kapeli na Karlšteinu so pomolili za blagor svoje drage domovine. Zgodovinska Praga nikakor ne dopušča, da bi smel biti Pražan brezbožni prosvetljenec, kot si često mislimo.

Nešteto je bilo še prisrčnih sprejemov po samostanih, akademskih zavodih, gospodarskih društvih, tovarnah, toda nad vsemi je bil sprejem pri msgr. Stašhu, predsedniku Lidove stranke na Češkem. Med drugim je msgr. Stašhek dejal:

»Prišli ste k nam z različnimi občutki, toda upam vsaj, da odidete z enotnimi. Prepričali ste se, da ima Praga Slovake rada, a zlasti ima rada katoliška Praga katoliške Slovake. Vsi smo v tej državi — Čehi in Slovaki — bratje pred Bogom in ljudmi. Kdor bi se drznil seči po vas, katoliški Slovaki, bi zadel tudi nas, katoliške Čehe. Veže nas predvsem enotnost vere. Gremo nasproti dobi, pa se bodo tvorile nove politične, gospodarske in socialne smeri na temelju treh tokov: komunističnega, fašističnega in demokratičnega in katolicismus ne sme sedeti v kotu, mora stopiti iz rezerve. Prepričan sem, da se moramo na katoliškem temelju uveljaviti povsod, na kulturnem, gospodarskem, socialnem in tudi političnem polju.«

Glavni urednik Lidovih listov je izjavil, da lidovci nikakor niso centralisti, ampak da tudi teže za obširnejšo avtonomijo, da tedaj ni ovir, razen osebnih, za sodelovanje. — Želimo, da bi prizadevanja katoliških Čehov in Slovakov po sodelovanju imela uspeh, da bi ta demokratičen otok v Srednji Evropi — postal tudi krščansko demokratičen.

—ks.

Domači odmevi

Zunanje politične ideje gospoda Davidovića

Gospod Davidovič je tudi med tistimi politiki, ki so smatrali za potrebno, da prihod predsednika Beneša v Belgrad izkoristijo za to, da dajejo lekcije naši zunanji politiki in podprejo defetistično in državi škodljivo propagando onih, ki so ta dogodek hoteli izrabiti v to, da bi naša zunanja politika krenila v pravec, ki bi ga hotela narekovati srednji Evropi sovjetska vlada. Gospod Ljuba Davidovič je priobčil silno naiven članek, v katerem zagovarja tezo, da bi se morale danes zvezati med seboj demokracije, da bi se torej morala država demokratske tradicije, kakor je Jugoslavija, v zunanjepolitičnem oziru vezati samo z demokratsko urejenimi državami, četudi bi na primer njeni gospodarski interesi zahtevali drugačno orientacijo. S tem se je vodja srbskih demokratov samó osmešil, kajti kaj bi bilo na primer s predvojno Srbijo, če bi ji ne bila stala vedno ob strani caristična Rusija, in kaj bi na primer bilo s Francijo, če ne bi bila v obrambi zoper Nemčijo sklenila aliance z isto avtokratično Rusijo? Sploh vsa zgodovina demantira otročje načelo gospoda Ljube Davidoviča, ki ga on sam najbrže resno ne misli, ampak je sedaj začel zagovarjati idejo antifašističnega bloka samo zato, ker bi lahko opoziciji služila proti sedanjemu režimu, v katerem ne sedi gospod Davidovič. Belgrajska »Samouprava« spominja gospoda Davidoviča na usodo abesinskega cesarja, ki je kljub temu, da je zaupal v evropsko demokracijo in se zanašal na njeno podporo, izgubil prestol in državo, ker je ta demokracija imela za Abesinijo samo lepe in grmeče besede, dejansko pa je ni mogla rešiti popolne katastrofe, ki bi jo bila ta slavna demokracija lahko preprečila še prej, preden je v Abesiniji padel prvi strel, pa ni hotela riskirati niti zapore Sueškega prekopa. In ako bi se Pašič ne bil vezal z reakcionarno Rusijo, bi danes Srbija bila provinca pod habsburškim žezlom, ne pa svobodna in neodvisna država. Kako malo odgovarja sedanje stališče Davidoviča interesom Male zveze, bi gospod Davidovič lahko vedel, če bi se bil spomnil, da je Mala zveza na svojem zadnjem sestanku odločno zavrnila misel takozvanih ideoloških blokov, ker se ta teorija v zgodovini ni nikoli izkazala in bi tudi danes dovedla samo do popolnega poloma Evrope. Kadar je bil g. Davidovič na vladi, seveda ni sledil teorijam, ki jih oznanja danes, ko si utvarja, da bi mu mogle pripomoči zopet do vodivnega položaja v državi..

Zopet blamaža

Pogajanja, ki se že dve leti vodijo med tako zvano belgrajsko združeno opozicijo in dr. Mačkom oziroma hrvatsko seljačko demokratično opozicijo, so podobna predenju Ariadine niti, o kateri pravi stara grška pravljica, da do konca sveta ne bo spredena. Zadnje dni je poskusil svojo srečo zemljoradnik dr. Čubrilovič, ki je spet začel te razgovore in je, ko je prišel v Zagreb k dr. Mačku, izjavil, da se sporazum med Srbi in Hrvati »približuje svojemu koncu«. Nesrečni Čubrilovič pa je doživel, da ga zdaj vsa belgrajska združena opozicija slovesno demantira in odgovarja, da dr. Čubrilovič ni imel nobenega mandata od nje, da bi posredoval med dr. Mačkom in srbskimi demokrati. To ne pomeni prav ničesar drugega, kakor da tudi v srbski združeni opoziciji sami, v kateri je tudi zemljoradniška stranka, kateri je Čubrilovič eden najvidnejših prvakov, ni soglasja glede hrvatskega vprašanja, zakaj sicer si ni mogoče predstavljati, čemu je dr. Čubrilovič sploh šel v Belgrad, iz Belgrada pa v Zagreb poročat dr. Mačku v takem smislu, da je dr. Maček po tem sestanku izjavil, da se tudi njemu zdi položaj povoljen. Na vsak način se je pa položaj danes popolnoma spremenil in niti dr. Maček niti dr. Čubrilovič ne bosta mogla biti več optimista, ko se vidi, da belgrajska opozicija oziroma vsaj demokrati Ljube Davidoviča nočejo ničesar slišati o rezultatih, ki jih je dr. Čubrilovič baje imel, pa se je revež samó kruto varal. Sicer je eden izmed voditeljev Združene opozicije, gospod Trifunovič, sedaj v Kraljevu v svojem govoru izjavil, da so se skupine združene opozicije v zadnjem času zopet »zelo približale« dr. Mačku, in sicer v vprašanju vpostavitve političnih svoboščin in demokratskega režima, čeprav se niso še v pravem pomenu besede sporazumele. Toda »Obzor«, ki stoji zelo blizu stranki dr. Mačka, odgovarja danes na to, da so besede g. Trifunoviča gola fraza, ki se iz vrst belgrajske opozicije venomer sliši, ki pa v Zagrebu že davnaj nikogar ne navduši. Belgrajski opoziciji bi moralo biti že dolgo znano, da HSS postavlja prvi in najvažnejši poudarek na nacionalno rešitev hrvatskega problema in da je šele potem mogoče razgovarjati se o demokratskem režimu in političnih svoboščinah, ki se itak razumejo same po sebi.

To je gotovo povedano tudi na adreso ljubljanskega vodstva JNS, ki te dni Hrvatom ponuja, naj se vsedejo z njim za eno mizo, češ, česar drugi niso dosegli, bodo gotovo dosegli jugoslovenski nacionalisti, ki menijo, da bodo našli, kakor pravi »Jutro« od 9. t. m., kompromis med »separatističnim« stališčem dr. Mačka in »neporušnim jugoslovenskim unitarizmom«. Ni prvikrat sedaj v »Obzoru«, da je dr. Mačkova stranka povedala, da je tak kompromis načeloma nemogoč in izključen. Menda Hrvatov ni zapustil ves političen razum, da bodo šli iskat sporazuma z voditelji bivše diktature.

Osebne vesti

Belgrad, 9. aprila. m. Davi je prispel v Belgrad Tahir Štila, novi odpravnik poslov tukajšnjega albanskega poslaništva. Dr. Štila prihaja v Belgrad s položaja albanskega generalnega konzula v Bariju v Italiji.

Belgrad, 9. aprila. m. V 6. skupino je postavljen Adolf Dolak, strokovni učitelj na srednji drž. tehnični šoli v Ljubljani. — V 7. skupino je postavljen Viktor Keržan, strokovni učitelj na drž. moški obrtni šoli v Tuzli.

Belgrajske vesti

Belgrad, 9. aprila. m. Na posredovanje ministra dr. Kreka je trgovinski minister podelil zavodu za pospeševanje obrti Trgovske obrtne zbornice v Ljubljani podporo 25.000 Din.

Belgrad, 9. aprila. AA. Predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je včeraj sprejel v svojem kabinetu angleškega poslanika na našem dvoru Campbella.

Belgrad, 9. aprila. m. Iz Novega Sada poroča nocojšnja »Pravda«, da je zdravnik dr. Slavko Uzelac, o katerem je časopisje mnogo pisalo radi zadnjega slučaja s pomlajevanjem, danes izstopil iz pravoslavne vere.

Belgrad, 9. aprila. m. Jutri popoldne se bo sestal odbor, ki mu je občni zbor Jugoslovanske nogometne zveze poveril nalogo, da sestavi nov pravilnik Jugoslovanske nogometne zveze.

Belgrad, 9. aprila. m. V smislu nove uredbe o reorganizaciji zakona za pospeševanje zunanje trgovine bo trgovinsko ministrstvo te dni izdalo pravilnik, po katerem bo zakon za pospeševanje zunanje trgovine postal sestavni del ministrstva za trgovino in industrijo. Po novem pravilniku bo trgovinsko ministrstvo prevzelo tudi večino sedanjega uradništva po zakonu o pospeševanju zunanje trgovine.

Belgrad, 9. aprila. m. Trgovinsko ministrstvo je izdelalo uredbo o pobijanju šušmarstva ter jo je poslalo v pretres in odobritev gospodarsko-finančnemu odboru ministrstva.

Belgrad, 9. aprela. m. Po večdnevnem bivanju v Belgradu je danes odpotoval v Zagreb dr. Rudolf Bičanič, ravnatelj Gospodarske sloge v Zagrebu.

Modra galica se je podražila

Belgrad, 9. aprila. m. Zaradi povišanja cen bakru na svetovnem tržišču so povišale skoraj vse svetovne tovarne modre galice ceno modri galici. Zgledu svetovnih tovarn so sledile tudi naše domače tovarne ter so brez stvarne potrebe in brez tehtnega razloga tudi one povišale cene modri galici. **Na prošnjo vinogradnikov ter na posredovanje zadružnih organizacij in obeh slovenskih ministrov je kmetijsko ministrstvo sklenilo, da bo imenovalo posebno komisijo, ki bo določila ceno modri galici v višini, ki bo odgovarjala našim stvarnim razmeram in stanju naših vinogradnikov.**

Letovišča za osebje PH

Belgrad, 9. aprila. m. Finančni minister je podpisal odlok, s katerim se omogoča zidanje letovišč za poštno-hranilnično osebje v petih krajih države, med drugim tudi v **Radovljici**, kjer je za to kupljen svet ter se bo z delom v najkrajšem času pričelo. Dve letovišču se bosta zgradili ob morju, eno v bližini Zagreba in eno v bližini Arandjelovca v Srbiji.

Spomenik padlim železničarjem

Belgrad, 9. aprila. AA. Prometno ministrstvo bo vzidalo spominske plošče železničarjem, padlim in umrlim v vojnah od leta 1912 do 1918. Da se zbero podatki, so ustanovljeni posebni odbori. Ministrstvo želi zbrati vsa imena uslužbencev, padlih in umrlih v vojnah od leta 1912 do 1918, in zato poziva vse nameščence in družine padlih in umrlih nameščencev, da pošljejo temu odboru imena s temile podatki: ime in priimek, čin in uradni oddelek, kjer je bil uslužbenec na dan smrti, dan, mesec, leto in kraj smrti. Podatke je poslati najkasneje do 5. maja 1937 na naslov: Splošnemu oddelku ravnateljstva državnih železnic (navesti je treba mesto Belgrad, Zagreba, Sarajevo, Ljubljano, Subotico, to je po možnosti, kje je nameščenec služboval) za vzidanje spominske plošče železničarjem, padlim in umrlim v vojnah od leta 1912 do 1918. (Iz generalnega ravnateljstva državnih železnic.)

Predavanje o nacionalizmu

V sredo, dne 14. t. m., predava v vrsti javnih razprav, ki jih prireja ljubljanska sekcija Profesorskega društva univ. prof. dr. Lj. Hauptman iz zagreba **o zgodovinskih temeljih nacionalizma.** Začetek ob 8 zvečer! dvorana OUZD na Miklošičevi cesti; vstop prost.

Idrijčani! V nedeljo 11. t. m. izlet na Šmarno goro. Sv. maša ob 11. Kosilo ob 13.30. Pešci ob 9 izpred gorenjskega kolodvora, drugi po volji. Katre sma zapinkal ,de baje ja žlikrafi tu ram guri. Je rjekla, de ih bu an ladrfar.

Dunajska vremenska napoved: Prehodno jasno, topleje, kmalu poslabšanje vremena.

Zagrebška vremenska napoved: Spremenljivo s padavinami in grmenjem.

Berlin grozi Avstriji

Avstrijski politiki pa gredo v goste v Berlin

Dunaj, 9. aprila. AA. Havas. Nemški tisk je začel zopet hudo napadati Avstrijo zaradi obsodbe upokojenega železniškega uradnika Brücknerja, ki je položil lani novembra vence na grob Hitlerjevih staršev v Leendingu pri Salzburgu. Obsojen je bil na 250 šilingov kazni. Ta kazen je bila nato spremenjena v pogojno, potrjena pa je bila kazen, da izgubi pravico do pokojnine.

Po obsodbi je zatišje trajalo dva meseca. Sedaj pa se je ta kampanja poostrila ravno v trenutku, ko odpotuje polkovnik Adam, šef avstrijske propagande, v Berlin. Govori se že o političnih okolnostih, zakaj se je sprožila ta kampanja. Avstrijski tisk je še miren in najbrž čaka na navodila. Nemški tisk piše, da stražijo grobova Hitlerjevih staršev že dalj časa redarji in orožniki in prepovedujejo polagati na grob vence ali šopke pristašem ali pa prijateljem narodnih socialistov.

Nemški listi priobčujejo tudi danes ostre obsodbe ukrepov, ki so jih izdale avstrijske oblasti, da preprečijo posameznikom polagati cvetje na grobove Hitlerjevih staršev, ki so pokopani na pokopališču v Leondingu v bližini Linza.

Današnji »Völkischer Beobachter« priobčuje v tej zvezi zelo oster članek, v katerem kategorično zahteva, **naj odstranijo policijske stražnike, postavljene poleg grobov Hitlerjevih staršev. Razen tega zahteva list od avstrijske vlade »uradno izjavo, ki naj primerno popravi to novo žalitev nemškega naroda«.** List piše **»o predrznosti, s katero žalijo voditelja nemške države«,** in o **»najočitnejši kršitvi temeljnih pravil mednarodne dostojnosti«.** List opozarja na nemško-avstrijski dogovor od 11. julija 1936 in pravi nato:

»Nemčija je že ponovno imela močne razloge, da dvomi v iskrenost in dobro voljo drugega podpisnika tega dogovora. Se sedaj, po teh škandaloznih dogodkih, je Nemčija pripravljena vztrajati pri svojem prvotnem podpisu. Naj na drugi strani ne segajo po nasilju, če nas hočejo prisiliti, da odstopimo od stališča, pri katerem smo že doslej s težavami vztrajali. Avstrijski odgovorni voditelji naj se končno jasno opredele, toda brez običajnih pridržkov.

Prihodnje dni potujejo avstrijski politiki v Berlin. To potovanje ima političen pomen, čeprav se poudarja, da nobena prizadetih osebnosti ni odgovorna za avstrijsko zunanjo politiko. Potoval bo avstrijski notranji minister Glaise Horstenau na povabilo nemškega vojnega ministra generala Blomberga. Povabljen je, da prisostvuje neki slovesnosti nemškega državnega arhiva. Avstrijski minister je namreč poznan znanstvenik, je bivši ravnatelj avstrijskega vojnega arhiva in dober poznavalec vojne zgodovine.

V Berlin pa potuje tudi šef avstrijskega tiska, polkovnik Adam, ki pa je razen tega izrazita vojaška osebnost. Tudi njega so povabili berlinski krogi. Od njegovega potovanja pričakujejo, da se bo ugodno rešil spor zaradi dostavljanja medsebojnega časopisja v obeh nemških državah.

Drobne domače in tuje

Nezgode in nesreče

Ljubljana, 9. aprila.

Nocoj je v Švabičevi ulici padel pod motorno kolo vozač, ko se je hotel izogniti kolesu. Poškodba je huda in so ga prepeljali v bolnišnico.

Na gugalnici se je ujčkal in ponesrečil sin delavca Erdani Milan. S težko rano na nogi so ga prepeljali v bolnišnico.

S steklenico po glavi je dobil Podkrajnik Viktor, ko se je sprl z brezposelnimi tovariši pod drevjem na Vodnikovem trgu. Rana je težka in je bil prepeljan v bolnišnico.

Polovična voznina

Belgrad, 9. aprila. AA. Prometni minister je dovolil polovično voznino na državnih železnicah:

Poslovodjem (blagajnikom) kmetskih zadrug **Zveze hrvatskih kmetskih zadrug na področju Bosne in Hercegovine,** ki se udeleže gospodarskega tečaja od 15. aprila do 31. maja t. l. v Sarajevu. Popust velja za tretji razred potniških vlakov od 12. aprila do 3. junija t. l.;

udeležencem izrednega občnega zbora **županske zveze** dne 16. aprila t. l. v **Ljubljani.**

Belgija - nevtralna

London, 9. aprila. AA. (DNB.) Bližnji obisk angleškega zunanjega ministra Edena v Bruxellesu je zbudil veliko zanimanje v vsem angleškem tisku. »Times« pišejo, da je ta obisk namenjen razgovorom med Edenom in Van Zeelandom .Eden se bo sestal tudi z zunanjim ministrom Spaakom in tako nadaljeval razgovore, ki jih je imel z belgijskim kraljem v Londonu. »Times« piše, da bo Belgija že pred prihodom Edena oproščena obvez iz lokarnske pogodbe.

Današnji listi z zadovoljstvom poudarjajo, da bodo pogajanja, da se Belgiji zagotovi več neodvisnosti v mednarodni politiki, rodila zaželjeni uspeh. »Times« pravi: **Novi dogovor, ki bo Belgijo rešil njenih dosedanjih vojaških obveznosti, smo veljati za uvod v končni dogovor o zajamčenju varnosti zahodne Evrope. Vsekako je ta sporazum v Belgiji neobhoden pogoj za bodoči širši dogovor. Nemčija in Italija sicer ne sodelujeta pri prvem delu razgovorov v Belgiji. Toda imeli bosta priložnost, da pozneje odobrita dogovor o Belgiji.**

Tudi dr. Schacht pride v Bruxelles koncem drugega tedna. Optimisti mislijo, da bo Schacht prinesel iz Berlina tako formulo, ki bi bila tako prožna, da bi bila možna povezati stališče nemške vlade, ki zagovarja dvostranske pogodbe in pa stališče zapadnih dveh velikih vlad, ki hočeta vse vključiti v pakt ZN. Ker ka je Schacht gospodarski minister Nemčije, se računa, **da se bo novi zapadni pakt razrešil najprej na gospodarskem polju in to bi naj pojasnil Schacht v Bruxellesu. Toda kdor ve, kako velike zahteve ima Nemčija ravno na gospodarskem polju, ta lahko skoraj da dvomi, da bi se na tej poti lahko zgodilo kar čez noč.** Torej smo še kljub temu najbrž zelo daleč od sklenitve zapadnega pakta in torej tudi od razjasnitve določil členov pakta ZN, kakor to razumejo razne članice te čestitljive ženevske ustanove.

227.000 tujcev pri kronanju kralja Jurija VI.

London, 9 .aprila. c. Menijo, da bo na kronanje prišlo v London 227.000 tujcev, od teh iz kontinentalne Evrope okoli 100.000.

Ženevski kanton prepovedal komunistično stranko

Zürich, 9. aprila. Veliki svet ženevskega kantona je na svoji zadnji seji prepovedal komunistično stranko. V tem kantonu namreč levičarski socialisti pod vodstvom znanega Nicole najbolj rovarijo. Sklep velikega sveta ima zakonsko moč, vendar pa so socialisti sklenili, da izzovejo referendum, to je ljudski plebiscit v tem vprašanju. Nimajo pa mnogo upanja, da bi uspeli, ker so v manjšini.

„Božanski veter"

London, 9. aprila. c. Japonsko letalo »Božanski veter« je postavilo nov rekord na progi iz Tokia v London. Letalo je preletelo to progo v 94 urah in pristalo danes popoldne ob 4 v Londonu. Če pa odštejemo postanke na letališčih, potem je letalo prevozilo to progo v 70 urah. Londonsko občinstvo prireja letalcema velikanske manifestacije in se naslaja nad senzacijo, ki je prišla iz Daljnega vzhoda.

Političen teror

Pariz, 9. aprila. b. Niso se še pomirili duhovi zaradi postopanja proti voditelju francoske socialne stranke, **ko se že napoveduje novo postopanje proti vsem desničarskim strankam in ligam, kakor proti francistom »francoski solidarnosti« ter sličnim organizacijam.** Kazensko postopanje se bo vodilo na temelju dokazov, da so te organizacije tajno obstojale in imele tudi svoje borbene oddelke. Če bo sodno postopanje uspešno izvedeno, je pričakovati v kratkem razpusta desničarskih strank.

Drobne vesti

Epidemija črne kuge divja v Fukienu na Kitajskem in v osmih drugih pokrajinah. Vsak dan pomre po več tisoč ljudi.

Predsednik francoske vlade Leon Blum slavi danes svoj 65 rojstni dan.

Italijanska vlada izdeluje zakon, ki naj uvede vojaško službo in vzgojo že v vse italijanske šole.

Turški zunanji minister Ruždi Aras se bo koncem maja udeležil zasedanja DN, nato pa bo odpotoval na obisk v Bagdad in Teheran. Koncem julija bo Ruždi Aras obiskal Moskvo.

V Lansingu v Ameriki je bil ponoči podpisan sporazum med delavci v Chryslerjevih avtomobilskih tovarnah in lastniki tovaren. Stavka je trajala mesec dni in se danes vrne na delo 65.000 delavcev.

Avstrijska »Arbeiter Zeitung«, glasilo avstr. socialnodemokratske stranke, bo izhajala odslej v Parizu, dočim je do sedaj izhajala v Češkoslovaški.

V 70. letu življenja je preminul znani geograf in etnograf Atanas Isirkov, profesor sofijskega vseučilišča, član bolgarske znanstvene akademije in pisec številnih znanstvenih del.

Včeraj je strmoglavilo pri Calshotu nad Rokavskim prelivom neko britansko letalo. Pilot se je ubil. Dveh drugih članov posadke še niso mogli najti in se boje, da sta utonila. Nekega častnika in petega moža posadke so našli nevarno ranjena.

Japonsko letalo »Božanski vihar« je prispelo v Kalkuto ob 11.04. Ko je letalo izpopolnilo svoje zaloge bencina, je odletelo v Karači.

Irska vlada je prepovedala s 1. majem uvoz sladkorja za eno leto.

Od 1. januarja tega leta pa do meseca aprila je umrlo v pokrajini Sečuan na Kitajskem 10.000 oseb od lakote. V uradnih krogih trdijo, da dnevno umre od lakote po nekaj sto oseb.

✚

S tužnim srcem naznanjamo žalostno vest, da je umrl naš ljubljeni soprog, oče, brat, stric in svak gospod

Leopold Rozman

strojevodja drž. žel.

po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili svete vere.

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 10. aprila ob 4 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 9. aprila 1937.

ŽALUJOČI OSTALI.

Zasilne cerkve v Mariboru

Maribor, 9. aprila.

Malokje je taka živa potreba po novih cerkvah kakor v mariborskih predmestjih in okoliških občinah, ki spadajo pod magdalensko faro, ki je največja v lavantinski škofiji in šteje okoli 28.000 duš. Župnijska cerkev sv. Magdalene, ki je bila sezidana l. 1288, je za prebivalstvo te ogromne fare odločno premajhna, za vernike iz periferije preveč oddaljena. Potrebo po novih svetiščih čutijo verniki sami in so prav veseli vsakega napredka, ki se v tem oziru pokaže.

Prva olajšava pomanjkanja cerkva in z njimi seveda pomanjkanja bogoslužja, je nastopila, ko so očetje jezuiti prevzeli hišo v Levstikovi ulici in v njej uredili lepo kapelico, ki je pri vseh bogoslužjih vedno polna, kar je zopet dokaz za potrebo novih cerkva. Jezuiti niso le razbremenili magdalenske župnijske cerkve, marveč so pritegnili v cerkev tudi novih ljudi, ki se do takrat bržkone cerkvenega življenja niso udeleževali. Velik korak naprej je bil zopet storjen, ko je v Maribor prišel duhovnik g. Drago Oberžan, ki je pričel z intenzivnim dušnopastirskim delom v magdalenskem delavskem predmestju. V začetku je uvedel službo božjo v otroškem vrtcu, ker drugje ni mogel dobiti prostora. Zaradi velikega števila vernikov, ki so se tukaj udeleževali službe božje, je bilo treba misliti na večje prostore, katere so dobili v novi magdalenski šoli. Po nekaj mesecih pa je tudi tukaj postalo tesno, tako da je g. Oberžan pričel misliti na zgradbo nove, zaenkrat zasilne cerkve v obliki dvorane. Pripravljalni odbor, ki si je nadel nalogo izvršiti to zamisel g. Oberžana, je storil pri mestni občini potrebne korake za pridobitev primernega sveta v Magdalenski ulici, kjer bi se naj zasilna cerkev zgradila. Prepričani smo, da bo s sodelovanjem vernikov, ki so za ta načrt res zavzeti, prizadevanje za novo cerkev uspelo in da bo ta uspeh kasneje rodil še nove, to je cerkve na Teznem in Pobrežju, kjer so prav tako nujno potrebne in zaželjene. Mariborska katoliška javnost bo delo požrtvovalnih dušnih pastirjev v magdalenski župniji gotovo krepko podpirala, ker se zaveda važnosti modernega dušnega pastirstva v delavskih predmestjih in ker spoznava njegov blagoslov.

V času, ko se velika večina prebivalstva v magdalenskem predmestju veseli novega verskega življenja, ki se tukaj poraja v veliki meri zaradi številnejšega bogoslužja, ki je omogočeno z novimi svetišči, je smatral mariborski »Večernik« za potrebno, da se je obregnil ob plemenita prizadevanja magdalenskih duhovnikov in vernikov. »Večerniku« so ob načrtih za novo cerkev kar čez noč postala pri srcu zavetišča za uboge in brezposelne, katerih se ob poročilih društva »Ogenj« in načrtih za krematorije nikoli ne spomni. Pri »Večerniku« bi morali vedeti, da bo z novimi svetišči raslo versko življenje, z njim pa tudi socijalna pravičnost in ljubezen, kar bo za bedno ljudstvo več storilo, kakor pa »Večernikova« dvomljiva deklamacija o zavetiščih in njegova potuha krematorijem. Da pa 99% Mariborčanov v magdalenskem okraju ne misli tako kakor gospodje pri »Večerniku«, pa dokazuje dejstvo, da so vsa magdalenska svetišča nedeljo za nedeljo pri vseh božjih službah nabito polna vernega ljudstva in da to ljudstvo doprinaša tudi materijalne žrtve za bodoče cerkve, ki si jih iskreno želi.

Šentpetersko ženstvo pripravlja presenečenja

Ljubljana, 9. aprila.

Pri Sv. Petru je bilo že od novega leta sem med gospodinjami in med gospodičnami neko šušljanje, češ, da se šentpeterske žene pripravljajo na nekaj posebnega. Organizirale so meni nič tebi nič cel gospodinjski tečaj in sicer posebej za gospodične, bodoče naše gospodinje, in pa za gospodinje same. Gospodične se morajo seveda naučiti kuhati to, kar mora vsaka gospodinja znati, a tudi vsa hišna dela. — Že dovršene gospodinje pa tudi rade zvedo za kakšen boljši recept in se rade nauče, kako se napravi boljša, ne vsakdanja jed in ne vsakdanje pecivo. V obeh tečajih seveda gospe in gospodinje šivajo in delajo druga ročna dela. Šentpeterske žene nameravajo te tečaje prirejati kar redno. Tečaj za gospodične je sedaj zaključen ter se bo drugi tečaj pričel v prihodnjih mesecih. Tečaj za gospodinje pa je kar stalen.

Oba tečaja je priredil ženski odsek Šentpeterske prosvete, vodile pa so ga za kuhanje ga Ivanka Velikonja, za šivanje ga. Marija Mehle, za ročna dela ga. Emi Oražmova in za pletenje rafije in ličja gdč. Vencajzova. Šentpeterski g. župnik jim je dal v cerkvenem poslopju na razpolago kuhinjo in sobo in tam so šentpeterske gospe in gospodične kuhale, pekle, šivale, krojile in opravljale podobna dela, na katera se pa moški ne razumejo veliko, razen tedaj, kadar jih vidijo že dovršena. Šentpeterske gospe in gospodične so skuhale in napekle toliko dobrega, da nameravajo vse to prodati in si zato kupiti loncev, skled, krožnikov, zajemalk in podobne ropotije, ki jo potrebujejo za svoj tečaj. Prihodnjo jesen pa nas nameravajo presenetiti tudi z ročnimi deli in ne le s sladkimi jestvinami. Mi moški pa se bomo zanimali predvsem za model bodočega šentpeterskega prosvetnega doma, ki so ga gospodinje napravile iz sladkorja. Mimogrede bomo iz radovednosti pogledali, kaj so še žene drugega pripravile in zato bomo šli v soboto ob 5 popoldne k otvoritvi v šentpetersko cerkveno poslopje. Potem bomo šele povedali, ali nam je razstava všeč, ali ne. Bomo videli, kaj nam bodo šentpeterske gospe in gospodične pokazale! Vseeno — pojdimo pogledat!

O ljubljanskih kužkih in cuckih

Ljubljana, 9. aprila.

Načelnik ljubljanskega finančnega oddelka prof. Dermastja je velik šaljivec in je pri zadnji proračunski obravnavi nekoliko šaljivo obravnaval vprašanje davščine na ljubljanske pse, na ljubljanske kužke in tudi na ljubljanske cucke. Upajmo, da nas »Kinološki savez«, pod katerim je treba razumeti zvezo ljubiteljev psov, ne bo tožil po tiskovnem paragrafu, ker imenujemo nekatere vrste psov cucke. Plemeniti psi so seveda izvzeti. Kakor kaže, pa kmalu v Ljubljani ne bo nobenega »plemenitega« psa več in tudi »Slovenski Narod«, ki je izpod peresa priznanega publicista g. Skalickega priobčil tako lepo obrambo za te pse, ne bo imel več kmalu prilike, da bi se za nje zavzemal.

Do sedaj so ljubljanski ljubitelji psov prirejali razstave svojih miljencev. Na te razstave pa brezposelni in delomržneži niso imeli dostopa, ker je bila na razstavi visoka vstopnina. Brezplačen vstop so imeli le psi in pa poročevalci ljubljanskih listov, med temi tudi poročevalec »Slovenskega Naroda« in »Jutra«. Vsi ljubljanski poročevalci smo tedaj sklenili, da se bomo prav po pasje vdano umikali v skromnost pred temi nobel bitji, katere so njihovi lastniki razstavili. »Jutro« in »Slovenski Narod« sta zadnji dve leti pokazala izredno vnemo za brezposelne in seveda more g. župan ter njegov mestni socialni urad nekje dobiti denar, da financira zaposlitev delavoljnih. Nič lažjega ni, kakor obdavčiti te plemenite pse. To ni direkten davek, ker ga psi ne plačajo, temveč njihovi lastniki. Ljubitelji lepih, nežno gojenih psov so se seveda pritožili na finančni odbor in so bili mnenja, naj bi psi čuvaji bili dražje obdavčeni kakor pa tisti, ki jih razne gospodične vodijo na sprehod ob lepih pomladnih dnevih v Tivoli. Finančni odbor pa je na žalost gospodičen obrnil narobe, tako da so psi čuvaji obdavčeni manj, plemeniti psi pa največ. »Slovenski Narod« in »Jutro« sta naenkrat pozabila svoje zanimanje za brezposelne in se sedaj zavzemata za te plemenite pse. In s kakšno vnemo! Pričakujemo, da bodo marksisti in narodni socialisti, ki so priredili demonstracijo pred socialnim uradom in pred Jugoslovansko tiskarno, v prihodnjih dneh prišli s sprevodom plemenitih in sedaj zatiranih psov obnovit te demonstracije, češ, da so nesocialne!

Velik del ljubljanskih psov ima rodovnike, torej so plemeniti. Sedaj bo večina lastnikov skrila te redovnike pred uradniki mestne občine ter jih bo razkazovala le v zaupnem krogu. Kakšna nesreča za Ljubljano, ko bodo vsi »plemeniti« psi na mah postali navadni kužki in cucki! Ti plemeniti psi bodo seveda še dalje hrustali mehko pecivo, namočeno v mleku, meso z maslom, njihovi lastniki bodo še dalje kupovali cele svinjske glave in pljučka na trgu za nje, toda kadarkoli bo hotel kdo obdavčiti to razkošno pasje življenje, tedaj bo »Slovenski Narod« najbrže vedno priobčil kakšen toplo pisan članek za ubogo pasjo paro na četrti strani, na tretji strani pa bo zabavljal, **če kdo od ljudi,** ki žive res pasje življenje, ne dobi podpore na mestnem socialnem uradu!

Pravo pasjo radost imajo v Ljubljani zlasti predmestja. Tam je vse polno psov, za katere ne ve mestni magistrat in kadar se prikaže mestni konjač, jih lastniki skrijejo. Psi brez znamk se kote neprestano in ako bi bil g. Skalicki pravičen, bi moral priznati, da otroci te male psičke strašno mučijo. Sestradani in mučeni psi ponoči tulijo, ljudje pa se boje zameriti svojim sosedom, pasjim lastnikom, čeprav bi bilo umestno, da bi konjač malo bolj energično nastopal. Pasje takse v Ljubljani so v resnici humane, ker preprečujejo mučenje in stradanje živali. G. Skalicki naj to premisli in naj prizna, da kdor hoče imeti lepega plemenitega psa, naj tudi zanj plača davščino, kakor je določena!

— Pri zlati žili, bolečinah v križu, zastoju krvotoka jeter in nezadostnem izločevanju iz žolca, nastalih vsled zapeke, se dosežejo vedno odlični uspehi z naravno **»Franz-Josefovo«** grenko vodo. Bolniki radi jemljo preizkušeno **»Franz-Josefovo«** grenko vodo in jo dobro preneso tudi pri večkratni porabi.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

„Akademska zveza" o štrajku na univerzi

Med akademsko mladino že teden dni širijo neresni agentje vesti, da se vršil štrajk na univerzi. Govorijo, da je baje sklenil štrajk »Savez jugoslovenskih medicinara« v Belgradu.

»Akademska zveza« izjavlja, da se s svojim članstvom štrajka ne bo udeležila in vabi vso trezno akademsko mladino, naj ji sledi. Dobro vemo, da ta »Savez jugoslovenskih medicinara« dosedaj ni stavljal še nobenih zahtev v borbi za slovensko univerzo in njene potrebe, kljub temu, da ima sedež v Belgradu, kjer se o teh svareh odloča. Zato »Akademska zveza« v Ljubljani odklanja, da bi ji ta »Savez« določal sredstva v borbi na slovenski univerzi.

Dalje je »Akademska zveza« prepričana, da bi štrajk na univerzi prekinil odkrito sodelovanje med univerzitetnimi oblastmi in akademsko mladino, sodelovanje, ki je ravno v letošnjem letu rodilo gotove uspehe:

1. povišanje anuitete za zidavo univerzitetne knjižnice,

2. opremo anatomske predavalnice,

3. kemični institut,

4. delno ukinitev in znižanje šolnin, in ukinjenje vpisanih taks ((od 1. marca t. l. naprej).

»Akademska zveza« tudi ne more nositi odgovornosti za prekinjeno znanstveno delo, ki nastane s štrajkom in za škodo, ki je s tem prizadeta univerzi in akademski mladini.

Najmanj pa more »Akademska zveza« pristati na štrajk, ki ga ima v programu »Komunistična partija Jugoslavije« in se mora vršiti vsako leto na univerzah, kakor to piše njihov organ »Proletarec«.

Pričakujemo, da se tudi trezni nacionalistični akademiki ne bodo dali speljati na led, če so količkaj zvesti svojemu nazoru in svoji časti.

Borili pa se bomo skupno z univerzitetno oblastjo, z nezmanjšano odločnostjo za vse potrebe slovenske univerze, med katerimi je trenutno najnujnejša druga, pravična medicinska uredba.

To izjavlja »Akademska zveza« vsej trezno misleči slovenski akademski mladini.

5 let ječe za uboj žene

Maribor, 9. aprila.

Pred velikim senatom mariborskega sodišča je bil obsojen danes dopoldne 35 letni poljski dninar Marko Mohorko iz Turnišča pri Ptuju **na 5 let zatočenja,** ker je usmrtil svojo ženo Marijo. Ta družinska žaloigra ima tragično ozadje, ki se je razgrnilo pred sodniki ter znatno zmanjšalo krivdo nesrečnega moža. Njegova pokojna žena ni bila veliko prida. Bavila se je s tihotapstvom, bila je večkrat v ječi tudi že zaradi pretepa in nasilnih dejanj. V ječi se je spoznala z Matevžem Kozlom, s katerim je s pomočjo takratnega jetniškega paznika v ptujskih zaporih že v zaporu navezala ljubavne stike. Paznik je bil pozneje zaradi tega pri okrožnem sodišču v Mariboru obsojen. Ko je Kozel prišel iz zapora, se je enostavno preselil k Mohorku ter živel z njegovo ženo, kakor da je z njo poročen. Mohorka sta oba odrivala, ga zaničevala, ni si pa upal proti njima nastopiti, ker je Kozel znan kot nasilen človek. Vse to ga je grizlo, zlasti ko so ga začeli zasmehovati tudi sosedje. Mohorko je zaradi tega začel ženo sovražiti in ko je bil dne 10. februarja z njo sam doma, je prišlo med obema do usodnega spora, ki se je končal s smrtjo žene. Mož jo je zabodel z nožem v srce ter se šel nato sam prijavit orožnikom. Pred sodiščem se je zagovarjal, da je ženo samo slučajno udaril z nožem v prsi, ni pa imel namena jo usmrtiti.

Županа Permeta jama

je zopet redno odprta **vsako nedeljo in praznik** do Vseh svetih. Oglejte si očarljivo krasoto!

Privatni izpiti na srednjih šolah

Da ne bo nepotrebne korespondence in beganja sem in tja pri prijavljanju učencev srednjih šol k privatnim skušnjam, naj služijo tale pojasnila:

1. Privatne skušnje se delajo samo meseca junija na državnih srednjih šolah po čl. 58 in 60 zakona o srednjih šolah.

2. Privatni učenec bo delal skušnje v srednjih šolah tistega kraja, kjer stalno prebivajo njegovi roditelji. Če pa v tistem kraju ni srednje šole, tedaj v tisti šoli, na katere področju stalno prebivajo njegovi roditelji.

3. Državni, samoupravni in zasebni uradniki in osebe, ki so po svoji službi zaposlene v nekem kraju, bodo delali skušnjo v šoli svojega stalnega poklica, ali v šoli, na katere področju je kraj njihove službe.

4. Privatni učenec vloži prošnjo za skušnjo ravnatelju šole. Prošnja mora biti pravilno opremljena s kolki, v njej mora podati kratek popis svojega šolanja v srednji šoli in navesti razrede, čez katere bi hotel delati izpit, in točno navesti svoj naslov. Prošnji je priložiti: a) šolsko spričevalo o prejšnjem razredu, b) krstni list, c) potrdilo pristojne oblasti o njegovem vedenju in poklicu in o kraju stalnega bivanja njegovih roditeljev (točka 2) ali njegovo (točka 3), s fotografijo, potrjeno po občinski oblasti, d) potrdilo davčnih oblasti iz leta 1937 o velikosti letnega davka očeta in matere in zasebnega učenca samega. Vsa pojasnila glede šolnine in pristojbin za te skušnje dobe učenci od šole, ki se ji prijavijo k skušnji.

5. Če je v katerem kraju več srednjih šol, se bo učenec prijavil enemu izmed ravnateljev, skušnje bo pa delal na tisti šoli v tem kraju, ki mu jo določijo na konferenci vseh ravnateljev srednjih šol tistega kraja.

6. Vse to velja tudi za učence, kaznovane po čl. 43 točke 4 z izključitvijo s pravico do privatne skušnje, le da morajo ravnatelji njihove prošnje poslati prosvetnemu ministru v odobritev (čl. 43), zadnji odstavek zakona o srednjih šolah.

Vse prošnje za privatne skušnje z vsemi prilogami je treba poslati ravnateljem najkasneje do vštetega 10. maja. Prosvetni minister in prosvetni oddelki ne bodo sprejemali osebno vloženih prošenj.

(Iz prosvetnega ministrstva, oddelek za srednješolski pouk.)

Poštno hranilnico je hotel opeharitи za 400.000 Din

Maribor, 9. aprila.

Pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je zagovarjal danes dopoldne brivec Pantelija Božanič iz Brinja, ki je lansko leto meseca decembra hotel s ponarejeno knjižico Poštne hranilnice dvigniti pri mariborski glavni pošti veliko vsoto denarja. Božanič je v Belgradu vložil v poštno hran. najmanjši znesek, ki ga sprejema — 10 Din — ter dobil zato vložno knjižico. Iz 10 dinarjev je napravil nato 400.000 Din, ponaredil si je še posebno legitimacijo ter prišel v Maribor, kjer je prezentiral knjižico na pošti. Tu so mu pa prišli na sled, vendar je še pravočasno pobegnil pred aretacijo, bežal pa je celo do Berlina, od koder se je šele čez nekaj mesecev zopet vrnil nazaj. Aretirali so ga pa, čim je v Mariboru izstopil iz avstrijskega vlaka ter ga zaprli. Dobil je danes tri mesece in 15 dni strogega zapora.

DANES SE PRESELI TVRDKA ČEBIN

iz Wolfove ulice 1 v hišo zlatarske tvrdke Černe **WOLFOVA ULICA 3/I.**

Vlom v občinsko pisarno na Breznu

Maribor, 9. aprila.

V noči od četrtka na danes je bil izvršen v Breznu ob Dravi velik vlom. Ko so prišli danes zjutraj ob 8 občinski uslužbenci v urad brezniške občine, so našli vrata odprta, pisarno pa vso razmetano. Na veliki blagajni sistema Wertheim, ki je stala v kotu ob steni, pa je zijala velika luknja ter nazorno pripovedovala, da so bile v teku noči na poslu zlobne in spretne vlomilčeve roke. Blagajna, v kateri se je nahajalo 9000 Din gotovine, je bila izpraznjena, za izvršitelji drznega vloma pa ni bilo nobenega sledu. Takoj so bili obveščeni o dogodku domači orožniki, ki so precej pričeli z energično in temeljito preiskavo. Javili so vlom takoj tudi v Maribor ter naprosili policijo, da jim je poslala daktiloskopa, ki je našel na blagajni neke odtise prstov, katere bo še proučil. Način vloma je pričal, da so bili na delu pravi vlomilski strokovnjaki. Vrata na pisarni so odprli z vitrihom, blagajno pa so najprej navrtali z vrtalnim strojem, nato pa steno razrezali s svinjsko nogo ter tako napravili primerno luknjo, da so lahko z roko pobrali iz notranjosti denar. Med plenom je bilo pet tisočakov, dva bankovca po 500 Din. Tisočaki imajo sledeče številke: G 36-172, G 383-794, Z 48-614, R 7-998 ter K 134-43; bankovca po 500 Din pa imata sledeči številki: L 4-694 in E 9-740. Ker bodo skušali vlomilci denar gotovo spraviti z nakupom blaga v promet, opozarjamo trgovce in gostilničarje, da pazijo na omenjene številke. Med vlomilci je bil gotovo kak domačin, ki je vedel, da se nahaja v blagajni denar, izvršilec vloma pa je moral biti preiskušen strokovnjak ki je blagajno spretno in naglo navrtal.

Orožništvo je z vso vnemo pri delu ter ima že neke sledove, ki bodo vodili najbrž do aretacije vlomilcev.

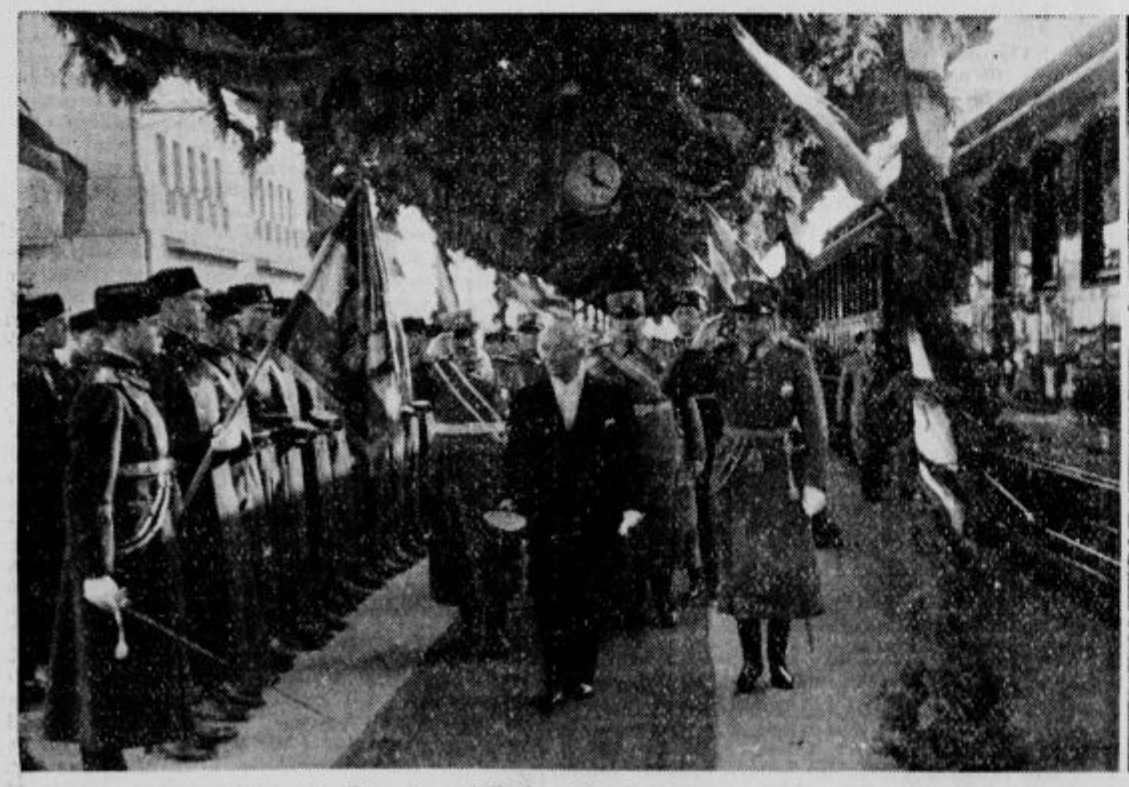

Slovo predsednika dr. Beneša od Belgrada: Dr. Beneš in knez Pavle ob častni četi. — Dr. Beneš se poslavlja od kneza Pavla tik pred odhodom vlaka. — Knez namestnik Pavle maha dr. Benešu v pozdrav ob odhodu vlaka

Drobne novice

Koledar

Sobota, 10. aprila: Mehtilda, devica; Esehiel, prerok.

Novi grobovi

† **Na zdravilišču Golnik** je odšla k svojemu Stvarniku po plačilo č. sestra Terezina Kolman, učiteljica pri Sv. Petru pri Mariboru, rodom iz Slivnice pri Mariboru, v 33. letu svoje starosti. Pokojnica izhaja iz znane Kolmanove rodbine v Slivnici, ki jo je njena smrt globoko prizadela. Priporočamo jo v pobožno molitev in blag spomin. Vsem preostalim naše iskreno sožalje! — Pogreb bo v danes, 10. t. m., ob 3 popoldne na pokopališče Križe pri Golniku.

† **V Ljubljani** je umrl včeraj gospod **France Dovič**, hišni posestnik. Pogreb bo v nedeljo ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Vilharjeva ulica 29, na pokopališče k Sv. Križu. Naj v miru počiva! Žalujočim naše iskreno sožalje!

† **V Sv. Jerneju pri Ločah** je po krajši a hudi bolezni umrl g. **Ofič Blaž**, prejšnji dolgoletni organist in cerkovnik. Mož je bil v pravem pomenu besede »Freikünstler«, ki se nikoli ni nič učil, a se mu je vse posrečilo, kar je v roke vzel. Izdeloval je celo harmonije, popravljal harmonike in ure. Vsak pravi: škoda ga je! N. v. m. p!

Osebne vesti

= **Izpit so napravili** za strojnega majorja stotnik I. razr. Franjo Kapek, za strojnega stotnika II. razr. strojni poročnik Maksimilijan Matek in za zvanje nižjega voj. tehn. uradnika II. razr. mornarice nižji voj. tehn. uradnik III. razr. mornarice Franjo Novak in Zdravko Blau.

= **Iz vojaške službe.** Imenovan je za lekarniškega poročnika civilni lekarnar Ivan Matica; sprejet je v našo vojsko v činu rez. peh. podporočnika bivši rezervni peh. podporočnik italijanske vojske dr. Zdravko Vigele; odlikovani so z redom jugoslov. krone IV. razr. lekarniški podpolkovnik Gustav Vidale, z redom sv. Save V. razr. strojni major Ivan Bakarčič in s srebrno kolajno za vestno službo drž. mojster puškar VIII. pol. skupine Branko Roglič; vpokojena sta peh. narednik vodnik II. razr. Dragoljub Miklič in peh. narednik vodnik III. razr. Anton Tratnik in istočasno prevedena v rezervo.

Pomladna moda za damo in gospoda

Manufaktura **SOUVAN**

— **Družba sv. Vincencija Pavelskega v Ljubljani** bo imela svoj redni občni zbor (občno zborovanje) drugo nedeljo po veliki noči, to je dne 11. aprila t. l. v Marijanišču v Ljubljani. Ob tričetrt na sedem zjutraj bo sv. maša s skupnim svetim obhajilom v marijaniški kapeli, nato bo ob pol 9 v gledališki dvorani zborovanje s sledečim sporedom: 1. Nagovor predsedstva. 2. Duhovno berilo. 3. Tajniško poročilo. 4. Blagajniško poročilo. 5. Volitev predsednika. 6. Poročila posameznih konferenc. 7. Slučajnosti. Vabijo se vse konference, da gotovo pošljejo svoje zastopnike; vabljeni pa so nujno tudi vsi delavni člani brez izjeme, da se udeleže občnega zbora v največjem številu.

— **Naročnina na ilustrirano prilogo »Teden v slikah«** znaša za redne naročnike »Slovenca **2 dinarja na mesec.** Ta znesek se plačuje obenem z redno mesečno ali trimesečno naročnino. Ker so nekateri naročniki še v zaostanku z doplačili za ilustrirano prilogo, jih tem potom opozarjamo, **da bomo po 15. aprilu** pošiljali »Teden v slikah« **izključno samo** onim p. n. naročnikom, ki bodo redni naročnini tudi **redno dodajali mesečno po 2 dinarja.**

OKORN 2 izleta na milanski velesejem. 5 dnevni z avtobusom od 18. do 22 aprila in 6 dnevni z brzovlakom od 20. do 25. aprila. Poleg velesejma si še ogledamo Milan z okolico. Zahtevajte podrobne prospekte v izletniški pisarni **M. Okorn**, Hotel Slon, Ljubljana.

— **Ponovno opozarjamo na prireditev vinskega sejma z vinsko razstavo** vinarske podružnice v Novem mestu, ki bo v nedeljo in ponedeljek, dne 11. in 12. aprila t. l. v gostilni pri »Košaku« v Novem mestu. Ker bodo tu zbrana po večini vsa najboljša vina okolice dolenjske metropole in Belokrajine se zlasti gostilničarji in vinski trgovci na poset vljudno vabijo.

— **Od Belgrada do Londona v 11 urah.** Dne 4. aprila t. l. je stopil v veljavo nov red letenja Nemške »Lufthanse«, kateri celo Nemčijo prepleta z gosto mrežo zračnih zvez. V Berlinu, na največjem letališču Evrope, je v prometu več kot 90 potniških in poštnih zrakoplovov v vsa najvažnejša mesta kontinenta. Veliko pažnjo so pri novem redu letenja polagali na to, da se uvedejo dobre zveze na velike daljave zračne linije. Kako ugodne so sedanje zveze, dokazuje to, da se iz Belgrada v London dospe v 11 urah. Dve mogočnosti sta, leteti v London, in sicer čez Berlin—Amsterdam, ali pa čez Frankfurt—Brüssel. Izredno dobre zveze v baltiške države in severne dežele so dosežene z novo linijo nemške »Lufthanse«: Berlin—Kowno—Riga—Reval—Helsingfors, kakor tudi z direktno zvezo Stockholm—Kopenhagen itd. Iz Belgrada čez Sofijo v Solun je dnevna zveza. — Nov red letenja Nemške Lufthanse s tem izpopolnjuje želje občinstva za zrakoplovni promet na velike daljave.

— **Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz Josef grenčice«.**

— **Nove železniške ugodnosti v Avstriji.** Avstrijske železnice so uvedle nove ugodnosti pri vožnji v izmeri 40%, 60% in 80%, v kolikor prevožena proga znaša 50 km, 100 km ali 150 km. Ako sledi povratek po isti progi kot vožnja tja, uživajo posetniki Avstrije brez ozira na dolžino proge ugodnosti 80%. Vozovnico od začetka potovanja je treba shraniti. Po sedemdnevnem bivanju imajo posetniki pravico na ugodnost 30% za vožnjo po notranjosti Avstrije. Te nove ugodnosti veljajo od 1. aprila do 31. decembra 1937. Pojasnila v vseh »Putnikovih« biljetarnicah in avstrijskem turističnem uradu v Zagrebu.

Za gospoda **kamgarn** in **ševijot!** Za promenado in šport! - Največja in najlepša izbera in najsolidnejše cene!

A. Žlender

Ljubljana - Mestni trg 22

Vas postreže najbolje!

— **Zrakoplovno poveljstvo vojske** sprejme večje število gojencev za civilne pilotske šole. Kandidati morajo biti naši državljani, ki so dovršili srednjo šolo z maturo. Ne smejo biti mlajši od 20 in ne starejši od 25 let. Prošnje morajo predložiti pristojnemu vojnemu okrožju do 15. aprila t. l. Ostali sprejemni pogoji so razvidni iz »Službenega vojnega lista« stran 393—398, ki je interesentom na vpogled pri pristojnem vojnem okrožju in na vseh orožniških postajah.

— **Cerkev v Kosezah izropana.** Poročali smo, da je eden od orožnikov, ki so pri Podutiku ustavili dva moška, sumljiva tega vloma, streljal za enim zločincem, a ga v temi ni zadel. Kakor je uradno ugotovljeno, ta vest ni točna.

Dober jabolčnik

kupujte po ugodni ceni pri **Franc Zangger, Celje**

— **Martin Humek, Praktični sadjar,** zbirka najvažnejših sadjarskih naukov, pojasnjena s 24 barvnimi prilogami in 92 slikami v tekstu. Ljubljana, 1923, str. 409. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena vez. knjigi je 80 din. Knjiga vsebuje številna praktična navodila in nasvete o najvažnejših sadjarskih vprašanjih, ki bodo zanimali začetnike, kakor že izkušenega sadjarja, ki stremi za napredkom. Vsebina: I. Katere vrste so najbolj primerne za naše kraje; II. Kako poplemenitimo sadno drevje; III. Kako vzgajamo sadni naraščaj; IV. Sadno drevje na zelenjadnem vrtu; V. Kako sadno drevje sadimo in gojimo; VI. Kako obvarujemo sadno drevje pred zajedalci; VII. Zrelo sadje; VIII. Mesečna navodila; IX. Sadjarske drobtine.

— **Vid vaših oči** si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanemu optiku, Stari trg 9. Ljubljana.

— **Vremenska napoved. Evropa:** Oblačno z dežjem v Nemčiji, v območju Alp in v Karpatih. Deloma oblačno v ostali Evropi. Depresija z Atlantskega oceana s pretežno oblačnim vremenom je zajela zahodno in severno Evropo; posledica dež tu in tam. **Jugoslavija:** V severnem delu države oblačno, nekoliko dežja. Košava v Podonavju. Nekoliko oblačno v severozahodnem delu kraljevine in na jugu. Temperatura nespremenjena, najnižja Zaječar —2, najvišja Mostar +21 stopinj. **Napoved za danes:** Oblačno vreme. V Podonavju slaba košava. Megla v dolinah rek. Temperatura se ne bo spremenila.

— **Le pri drogistu-strokovnjaku** kupite obenem z blagom izkušnjo in polno odgovornost.

Ljubljana

V soboto, 10. aprila.

Gledališče

Drama: Začetek ob 20. — V soboto, 10. aprila »Dr.«. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. — V nedeljo 11. aprila »Matura«. Izven.

Opera: Začetek ob 20. — V soboto 10. aprila »Manon«. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. — V nedeljo 11. aprila ob 15 »Vesela vdova«. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Ob 20 uri »Aida«. Gostuje tenorist g. Marij Šimenc. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol.

Predavanja

Prireditelji planin! Profesor Janko Mlakar, bo v torek, 13. t. m. ob 20 zvečer predaval v novi frančiškanski dvorani v okvirju Frančiškanske prosvete o svojih turah na **Montblanc in Jungfrau.** Predavanje bodo ponazorovale krasne skioptične slike. Pred in po predavanju planinska glasba! Rezervirajte si pravočasno sedeže po 3 in 4 Din v predprodaji v pisarni Pax et bonum (frančiškanska pasaža).

O ptičjih selitvah in ptičjih opazovalnicah bo predaval pod okriljem Prirodoslovnega društva g. Rafael **Bačar** v torek, 13. t. m. ob 6 popoldne v mineraloški predavalnici.

Prireditve in zabave

Danes ob 20 bo v frančiškanski dvorani prireditev ljubljanskih DMK. Prijatelji kongregacij in ljubitelji glasbe iskreno vabljeni!

Ljudski dom v Mostah. Pevsko društvo »Zvezda« vprizori v nedeljo, dne 11. t. m. ob 8 zvečer igro »Razbojnik Guzaj«. Vstopnice lahko rezervirate v nedeljo ves dan. Vljudno vabi odbor.

Podmladek JŠ na mestni ženski realni gimnaziji v Ljubljani priredi v nedeljo, 11. aprila, v dvorani Kazine svojo vsakoletno akademijo, katere čisti dobiček gre za podporo revnim članicam, ki še niso videle morja. Akademija se vrši pod pokroviteljstvom g. župana dr. Adlešiča in častnega damskega odbora. Spored se prične točno ob 16.30. Pri prireditvi bo igral Adamičev plesni orkester. Vljudno vabimo vse člane in članice, da se udeleže te prireditve.

Vstopnice za materinsko proslavo se dobe v predprodaji v unionski trafiki. Cene dramske. Proslava bo v ponedeljek ob 7 zvečer v opernem gledališču.

Trnovski prosvetni dom (Karunova ul. 14). Prosvetno društvo Trnovo ponovi v nedeljo, dne 11. aprila ob 3 popoldne dr. Krekovo veseloigro s peljem v 3 dejanjih: »**Tri sestre**«. Predprodaja vstopnic od 10 do 12. Vstopnina znižana.

G. prof. Marjan Lipovšek, naš izvrstni pianist, ki je pred kratkim na koncertu g. Gostiča navdušil občinstvo s svojo poglobljeno in vse tehnične težkoče nadvladajočo igro, bo na koncertu kompozicij dr. Danila Švare zaigral njegovo izredno težko klavirsko sonato v treh stavkih. — **Ljubljanski kvartet** bo zaigral kvartet za godala v treh stavkih. Na istem koncertu, ki bo v ponedeljek, 12. t. m., v veliki filharmonični dvorani, nastopita še naša odlična primadoma ga. **Zlata Gjungjenac** in priljubljeni baritonist g. **Aleksander Kolacio.** Vstopnice se dobe v Matični knjigarni.

Sestanki

Dvorana Rokodelskega doma: Jutri ob 10 uri redni letni občni zbor kat. društva rokodelskih pomočnikov. Dnevni red običajen.

Naše dijaštvo

V nedeljo ob 11 redna akademska služba božja pri oo. frančiškanih. Zato drevi ob 6 in jutri dopoldne ob 10 pevska vaja. Prav iskreno vabljene vse pevke in pevci!

Kino

Kino Vič predvaja drevi ob pol 9 in jutri ob 4, 6, in 8 zvečer film »Reduta v operi«.

Kino Kodeljevo, tel. 31-62: Danes in jutri ob 20 dvojni spored: **Shirley Temple** v svojem najlepšem filmu »**Zlati kodrčki**« in **Luis Trenker** v filmu »**Izgubljeni sin**«.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovška c. 62; mr. Gartus, Moste.

•

l **Ljubljanske DMK** vabijo Ljubljano, da pride danes v frančiškansko dvorano gledat in poslušat čarobno igro s petjem »**Ribič Marko**«. Glasba je Tomčeva in Cimattijeva. Pričetek ob 20.

l **Maša za turiste in izletnike** bo jutri v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob **pol sedmih.**

l **Materinska proslava** bo, kot vsako leto, gotovo tudi letos do zadnjega kotička napolnila ljubljansko operno gledališče. Spored obsega same nove in izvirne igre izpod peresa M. Kunčiča. Pevske točke sta uglasbila skladatelja S. Premrl in dr. T. Dolinar, za ubrano petje otrok pa je poskrbela gdč. Vencajzova, brez katere si danes takšnih in podobnih prireditev sploh ne moremo misliti. Režija pa je v rokah g. Jermana, člana dramskega gledališča. Proslava bo v ponedeljek, 12. t. m. in se začne **točno ob 7 zvečer,** na kar že zdaj blagohotno opozarjamo vse, ki se radi zanašajo na zamudo. Predprodaja vstopnic v unionski trafiki.

l **Obiščite gospodinjsko razstavo,** ki jo priredi ženski odsek Šentpeterske prosvete 11. aprila v društveni dvorani, poleg šentpeterskega župnišča. Razstava bo odprta od 7 zjutraj do 5 popoldne.

l **Arhitekt Neidhardt iz Zagreba** bo v nedeljo, 11. t. m. ob 11. uri sam zaključil svojo razstavo s predavanjem in vodstvom.

l **Bežigrajsko prosvetno društvo** nima na sporedu nobenega koncerta.

l **Namesto venca** na grob † Josipa Turka je daroval gospod Jelačin Joško, gost. v Rudniku, gasilski četi v Rudniku 100 Din. Najlepša hvala!

l **Najboljši slovenski dirigent** je nedvomno g. Ivan Brezovšek, dirigent belgrajske opere. Redka prilika spoznati umetnost tega odličnega našega umetnika bo dne 19. t. m., ko bo izvajal s pomočjo izvrstnega ljubljanskega orkestra simfonične skladbe skladatelja **Blaža Arniča** v veliki unionski dvorani. Bo to edinstven kulturni dogodek v Ljubljani, ker bodo izvajana izključno slovenska dela, in sicer enega samega skladatelja. Omeniti moramo tudi, da bo spremljal na klavirju priznani pianist g. R. Gallatia. Kulturna dolžnost in samo ob sebi umevna stvar je, da se bo tega koncerta udeležil sleherni umetnost ljubeči Ljubljančan, pa tudi podeželan. G .Gallatia bo spremljal izvajane točke na klavirju, ki ga je dala brezplačno na razpolago tvrdka Breznik.

l **Zanimivosti z živilskega trga.** Do 80 kg skuš je bilo včeraj pripeljanih v mesto. Skuše so bile zato ceneje, po 24 Din kg. Sardelice po 18 do 20, sardoni 18, riboni 30, domače postrvi 40, dunavske po 28. Cene ribam se ne morejo znižati zaradi velikih režijskih stroškov in velike trošarine. — Nov goriški krompir se že prodaja po 7 do 10 Din kg, nov luščen goriški grah pa po 2 Din merica. Domači špargelji so bili po 36 Din kg, zavitek pa po 9 Din kg. Prav zanimivo je, da je bilo že dva petka na trgu izredno malo žabjih krakov, ki so prav priljubljena postna jed. Zaradi naraščajočih pritokov Ljubljanice in drugih potočkov je žabji lov otežkočen. Včeraj so bili žabji kraki izredno dragi, 1 do 1.50 Din komad. Malokatera gospodinja jih je hotela kupiti. Ljudje so jih samo gledali.

l **507 odgnancev.** Ogromen naval delomrznežev in potepuhov v Ljubljano izpričuje najboljše številka, ki jo je dosegla ljubljanska odgonska postaja v prvem četrtletjetju. Mestna odgonska postaja je morala odpraviti iz Ljubljane rekordno število 507 odgnancev. To so po večini ljudje s podeželja, ki so prišli v Ljubljano beračit, nadlegovat ljudi, in tudi po kriminalnih namenih. To pa seveda niso vsi, ki se klatijo po Ljubljani ter jih bo policija morala seveda v kratkem še bolj prijeti in jih vprašati, kaj prav za prav iščejo v našem mestu. Na ta način je lahko množiti vrste brezposelnih in zahtevati kar v množinah podpor od mestnega socialnega urada. Mestna odgonska postaja ima s temi odgnanci ogromne stroške, ki bi jih mogel mestni socialni urad prav zlahka uporabiti za zaposlitev resnično v Ljubljani prebivajočih brezposelnih, toda delavoljnih delavcev!

l **Bufet »Rio«** toči izvrstno zagrebško pivo, črno in belo. Vrček 4.50 din.

l **Obsojen podstrešni vlomilec.** Na podstrešju hiše št. 10 na Jegličevi cesti so 17. februarja med opoldanskim odmorom opazili sumljivega moškega, ki je stikal po raznih predalih in omarah ter si nabasal že precejšen plen. Moškega je opazila hišnica Marija Ocvirkova, ki je hitela takoj obvestit policijo o nepovabljenem podstrešnem gostu. Dva stražnika sta prihitela na podstrešje in vklenila vlomilca. Bil je zelo nevaren vlomilec, specijalist za podstrešne vlome Jože Kastelic, rojen 20. maja 1908. na Otečem vrhu pri Velikem Gabru na Dolenjskem. Pri zaslišanju na policiji je Kastelic trdil pol. uradniku g. Macarolu, da sta ga oba stražnika silno pretepla in je zahteval, da pride ta njegova izjava v zapisnik. Pred malim senatom je Kastelic jezno izjavljal: »V podstrešje sem prišel, ker so bila vrata odprta. Hotel sem se malo odpočiti. Res je, da sta me oba stražnika na podstrešju močno pretepala.« Priče, tako oba stražnika in hišnica Marija Ocvirkova, ki je bila priča aretaciji, so potrdile nasprotno. Zaradi zločina vlomne podstrešne tatvine in žaljenja uradne osebe je bil Jože Kastelic obsojen na 1 leto in 10 dni robije, v izgubo častnih državljanskih pravic za 3 leta in na 60 Din denarne kazni.

Velenje

V Škalah pri Velenju je v četrtek umrl posestnik, član JRZ in odbornik občine Škale Edvard Kovač, p. d. Oremuž. Pokojni je bil l. 1914. ranjen na srbski fronti v levo ramo. Ko se je za silo pozdravil, je šel na gališko fronto in tam je dobil šrapnelsko kroglo v desno ramo, tako da mu je strla roko. Od takrat je vedno bolehal. — Pogreb dragega bo v soboto ob 16. — Naj v miru počiva!

„Naš fant bo velikan

89 cm pri 16 letih. In vendar sva midva oba majhna. In z uživanjem Biomalza nikakor noče prenehati. „Stric zdravnik“, piše H. M., Graz, „je upraviceno ponosen na svoj nasvet“ Že od svojega 6. meseca naprej je dobival mali vedno po eno dozo Biomalza in po eno „Biomalza z apnom“ izmenoma. To je najizdatneja hrana, ki jo morejo otrokom nuditi zdravnik in starši, — temelj za dolgoletno zdravje, moč, voljo in življensko silo.

BIOMALZ

Poskusna doza Din 12.50 v lekarnah.

Maribor

m **IV. Pedagoški teden** priredi Pedagoška centrala v Mariboru v dneh od 12. do 17. aprila. Obravnavala se bodo pereča vprašanja naše srednje šole. V ponedeljek 12. aprila predava prof. Jan Šedivy »Bistvo in zgodovinski razvoj srednje šole do današnje dobe«. V torek 13. aprila zdravnik dr. Fr. Pavlič: »Higijenske prilike na naših srednjih šolah«. V sredo 14. aprila prof. dr. Fr. Crnek: »Šolska umrljivost ali repetentstvo na naših srednjih šolah«. V četrtek 15. aprila vadn. učitelj Alf. Kopriva in prof. dr. Rud. Perhavec: »Reforma sprejemnega izpita za I. razred srednje šole«. V petek 16. aprila prof. G. Šilih: »Poenotenje šolstva, klic naše dobe in naloga bodočnosti«. V soboto 17. aprila dr. Jak. Šolar, prof. na gimnaziji v Št. Vidu nad Ljubljano: »Vprašanje srednješolskih učbenikov«. Začetek predavanj dnevno ob 20, vršijo se pa v dvorani Ljudske univerze. Vstopnine ni, za kritje stroškov se sprejemajo prostovoljni prispevki.

m **D. K. A.** Jutri imamo svojo redno duhovno obnovo kakor po navadi. Ob 7.15 se zberemo v frančiškanski kapelici. Po skupni recitirani sv. maši zajtrk v »Domu« in nato sestanek. Dobrodošla tudi dekleta, ki sicer niso v DKA, pa se zanjo zanimajo. Na svidenje in pozdravljene! D. K. A.

m **Proslava 15-letnice Ljudske univerze v Mariboru.** V sredo, dne 7. aprila zvečer je bila dostojna proslava mariborske Ljudske univerze. V njeni predavalnici so se zbrali številni prijatelji te zaslužne ustanove in zastopniki raznih oblastev in društev. Uvodoma je pevski zbor dijakov humanistične gimnazije pod vodstvom osmošolca Colnariča dovršeno zapel tri pesmi, nato pa je spregovoril sedanji predsednik Ljudske univerze g. inž. **J. Kukovec.** Pozdravil je zastopnike oblasti in mariborskih kulturnih in narodnih društev. V svojem nagovoru je zatem razgrnil zgodovino Ljudske univerze, ki je bila ustanovljena l. 1922 in je od svoje ustanovitve priredila več sto predavanj in mnogo glasbenih prireditev ter tečajev. Za predsednikom je od vseh navzočih burno pozdravljen povzel besedo pisatelj **Fr. Finžgar,** ki je govoril o temi »Zvestoba narodu in zemlji«, ki je bila pač najprimernejša za proslavo 15-letnice udejstvovanja ustanove, ki hoče v slovenskem narodu izvrševati resno kulturno delo. Po prireditvi je bil v veliki dvorani hotela Orla družabni večer. Proslava 15-letnice Ljudske univerze je za Maribor bil pomemben kulturni dogodek, saj je privabil kulturne delavce vseh poklicev in naziranj ter dal priznanje kulturnemu delu, ki hoče zajemati iz narodnih virov in utrjevati slovensko kulturno misel v najširših plasteh mariborskega prebivalstva.

m **Občni zbor Društva za varstvo deklet** bo v nedeljo 18 .aprila ob pol 4 popoldne v društveni dvorani na Slomškovem trgu 12 z običajnim dnevnim redom. Če občni zbor ob napovedani uri ne bi bil sklepčen, bo istotam po preteku pol ure občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu udeležbe.

m **Nov drevored** je dobila Gregorčičeva ulica. Postavili so mlade javore, ki bodo prav prijetno oživili nekoliko prazno lice te ulice. Drevored je samo enoreden.

m **Zidanje se je podražilo za 30%.** Med gradbenimi interesenti vzbuja nevoljo nenadna podražitev zidanja novih stavb. Podražil se je cement, železo, okovje, zlasti bakreno in medeno in druge gradbene potrebščine, tako da pride letos celotna zgradba skoraj za 30% dražja, kakor se je gradila lansko jesen.

m **Za 2.50 din** dobite pri tomboli naših poštarjev v nedeljo 11. t. m. na Trgu Svobode veliko lepih reči, manjših dobitkov in 12 tombol.

m **Preklican sprejem v podčastniško šolo.** Razpis za sprejem v podčastniško pešadijsko šolo v Zagrebu, ki smo ga pred nekaj dnevi objavili, je zopet razveljavljen.

m **Šahovski turnir za prvenstvo Maribora.** Prihodnji teden prične turnir za prvenstvo Maribora, na katerem bodo igrali najmočnejši šahisti vseh mariborskih društev. Prijaviti se je treba pri blagajniku Mariborskega šahovskega kluba najkasneje do nedelje 11. t. m. Žrebanje in določitev igralnih dni se izvrši v nedeljo ob 11 v kavarni »Central«.

m **Predavanja ferijalnega SPD** danes ne bo ob 16, kakor je bilo včeraj sporočeno, temveč ob 20.

m **Žetev smrti.** V starosti 88 let je umrla v Spod. Radvanju 44 zasebnica gospa Julijana Ledenik. — V bolnišnici je pokosila smrt 60 letnega natakarja Leopolda Resnika. — V Slovenski 36 je umrla zasebnica gospa Terezija Osim, stara 72 let. Naj počivajo v miru!

m **Knjiga o bojnih strupih.** Pri odboru za obrambo mesta pred napadi z zraka na Slomškovem trgu štev. 11 se dobi brošura lekarniškega referenta drav. banovine mag. ph. g. Damaška o bojnih strupih. Brošura je odtis predavanja, ki ga je imel avtor v društvu mariborskih lekarnarjev ter je vzbudilo takrat veliko pozornost.

m **Mladina na begu.** Od doma je pobegnil 18 letni Štefan Ribič, sin železničarja s Pobrežja, Gosposvetska 45. Šel je v obrtno šolo, pa se ni več vrnil domov. — Iz neposredne soseščine, v Gosposvetski 30, pa je pobegnil od doma 16 letni natakarski vajenec Anton Pavšič. Najbrž sta se oba fanta dogovorila ter sta jo skupno mahnila po svetu.

Savinjska dolina

Tujsko prometni tečaj v Mozirju bo priredila banska uprava v nedeljo, 25. aprila t. l. Tečaj se prične ob 8 zjutraj in bo zaključen ob 6 zvečer. Pouk bo praktičen in teoretičen. Predavalo bo več strokovnjakov posebno o turizmu vobče, o smernicah tujsko-prometne propagande, o ureditvi estetskega zunanjega lica turističnih krajev, o ravnanju z vinom in pijačami, o vzajemnih interesih turizma in kmetijstva in o postrežbi gostu. Tečaj je za vse brezplačen. Posebno so vabljeni lastniki gostišč in njih uslužbenci, zasebni stanodajalci, funkcionarji turistične službe, avtobusni podjetniki in izvoščki, oskrbniki planinskih postojank in sploh vsi, ki se za stvar zanimajo. Tečaj bo pod okriljem Tujsko-prometnega in Olepševalnega društvo v Mozirju, ki sprejema prijave, vendar poprejšnja prijava za udeležbo ni neobhodno potrebna.

Ban. taksa na vloge in pritožbe

Banska uprava je poslala listom naslednji razglas, na katerega opozarjamo vse interesente in ga radi važnosti v celoti prinašamo:

Časopisi so že na kratko poročali, da se od 1. aprila dalje za vloge in pritožbe, ki se vlagajo na bansko upravo ali njej podrejene urade v banovinskih samoupravnih poslih, ne plačuje več državna ampak banovinska in sicer v **banovinskih** kolkih. Za banovinske posle se smatrajo vse zadeve, ki jih rešuje banska uprava kot samoupravno oblastvo, n. pr. pospeševanje kmetijstva in živinoreje, urejanje hudournikov, agrarne operacije, socialno skrbstvo, gradnje in vzdrževanje banovinskih cest itd. Za banovinske se smatrajo dalje vse zadeve, ki so v zvezi z banovinskim proračunom ali s pravilnikom o tem proračunu, torej vse vloge, prošnje in pritožbe, ki zadevajo odmero in pobiranje banovinskih davščin, neglede na to, ali se vloga obravnava pri banski upravi, ali kakem drugem uradu. Če se kdo pritoži proti odloku, s katerim ga je okrajno načelstvo kaznovalo radi trošarinskega prestopka z vinom, mora priziv opremiti z **banovinskim** kolkom za 30 din ne z državnim. Ali če kdo prosi za olajšave pri plačevanju kake banovinske davščine, mora na prošnjo nalepiti prav tako banovinski kolek in sicer za 10 din, morebitne priloge prošnje pa morajo biti opremljene s kolkom za 4 din.

V Dravski banovini se pobirajo te-le banovinske davščine:

a) banovinske doklade k državnim neposrednim davkom;

b) banovinske trošarine:

na vino, vinski mošt, pivo, žganje in špirit, na ogljikovo kislino in umetne brezalkoholne pijače, na mineralne vode, na kvas, na bencin, na električno energijo in pnevmatiko;

c) banovinske takse:

na plesne prireditve in podaljšavo policijske ure, na lovske karte, na šoferske legitimacije, na zavarovalne premije, na posest in nošenje orožja, na prenos lastništva na živinskih potnih listih, 2% taksa od prenosa nepremičnin, doklada k državni dopolnilni prenosni taksi, 40% na doklada k državni taksi na vstopnice, administrativne takse in doklade k državnim taksam po zakonu o taksah;

č) banovinska davščina na lovišča in ribolove, davščina na dedščino ter odškodnina avtobusnih podjetij za prekomerno uporabo cest;

d) izredna davščina delojemalcev in službodavcev za »Bednostni sklad«.

Z banovinskimi kolki se morajo torej kolkovati:

1. Vse vloge (prošnje in pritožbe), ki se nanašajo na odmero ali pobiranje zgoraj navedenih banovinskih davščin;

2. vse prošnje za sprejem v banovinsko službo;

3. vse prošnje za kakršnekoli podpore iz banovinskega proračuna ali iz proračuna »Bednostnega sklada«;

4. vse vloge, ki se predlagajo banovinskim zavodom, med katere spadajo: kmetijske šole na Grmu, v Št Jurju ob južni železnici, v Rakičanu in v Poljčah; vinarska in sadjarska šola v Mariboru; gospodinjski šoli v Mali Loki in Svečini; kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Mariboru; vse banovinske trsnice in drevesnice, kakor tudi tečaji, ki se prirejajo na banovinskih posestvih; ribogojni zavod v Boh. Bistrici; gozdarska šola v Mariboru; podkovska šola v Ljubljani. Dalje gluhonemnica v Ljubljani, deško vzgajališče v Ljubljani, zavod za slepo deco v Kočevju, dečja domova v Ljubljani in Mariboru.

Banovinski zavodi so tudi bolnišnice v Brežicah, Celju, Mariboru, Murski Soboti, Novem mestu, Ptuju in Slovenjgradcu ter hiralnice v Ptuju, Vojniku in Gornji Radgoni. Tudi zdravilišča Golnik, Dobrna in Rogaška Slatina so banovinski zavodi.

Taksa na vloge znaša 10 din, za priloge 4 din, za pismene odgovore (odločbe, ki zanje stranka prosi) 20 din, za pritožbe din 30.

Banovinski kolki se nabavljajo pri razpečevalcih državnih taksnih vrednotic, ki imajo na vidnem mestu označeno, da so pooblaščeni prodajati banovinske kolke.

Občinstvo na to opozarjamo, kajti oblastva, ki bi prejela vloge v **banovinskih** poslih, a kolkovane z državnimi kolki, ne bodo dotičnih vlog vzele v pretres, dokler ne bo plačana ustrezna taksa v banovinskih kolkih.

Ban: **Dr. Natlačen,** s. r.

Pogajanja z francoskimi upniki

Iz Belgrada je včeraj odpotovala delegacija naše vlade, da uredi vprašanje nadaljnjega plačila kuponov naših inozemskih posojil v Parizu z zastopniki laetnikov teh delegacij. Delegacijo tvorijo gg.: Vojin Gjuričić, upravnik Drž. hip. banke, dr. M. Protić, glavni ravnatelj Narodne banke in Milojko Vilimanović, šef oddelka Drž. hip. banke.

Kot znano je bil od 15. oktobra 1932 do 14. oktobra 1935 v veljavi prvi, triletni delni transferni moratorij za državne dolgove v Franciji. Upniki so tedaj dobivali za kupone 10% v devizah, 90% pa v funding obligacijah. Nato je bil transferni moratorij podaljšan zopet za dve leti, t. j. do 13. oktobra 1937. V tej dobi so dobivali upniki 15% v devizah, 55% v funding obveznicah in 30% v poseben fond, ki bo služil za amortizacijske nakupe. Po devalvaciji franka pa so nastale težkoče in v jeseni leta 1936 zapadle kupone je naša vlada izplačevala v novih frankih, tako imenovanih Auriolovih frankih, ker je bil tedaj finančni minister g. Vincent Auriol. Francozi pa so zahtevali, da se jim izplačujejo kuponi še naprej v takozvanih Poincarejevih frankih, t. j. po pariteti frank z zlatom, kakor je obstojala leta 1928 do 1936, ne pa po pariteti od septembra lani.

Mnenje francoskih upnikov je, da bo naša država morala plačati kupone v Poincarejevih frankih, ker to menda predpisujejo nekatera določila pogodbe o transfernem moratoriju z dne 25. januarja 1936. Pri tem poudarjajo, da so naši državi že itak šli zelo na roko s tem, da so ji dovolili tako nizek odstotek plačevanja v gotovini in pa ker so sami tudi že utrpeli veliko škodo, ker niso dobili zlatih frankov plačanih prej v celoti, kakor je določala pogodba, ampak samo 56%. Vsekakor je izredno značilno, da piše francoski finančni list »Information«, da gre tu za kredit naše države, o katerem je izjavil zastopnik francoskih upnikov, da je zelo velik in da bo lahko Jugoslavija nanj apelirala pri odkrivanju svojih bogastev.

Lovska razstava na ljublj. velesejmu

Novembra meseca t. l. bo v Berlinu mednarodna lovska razstava kot nekaka lovska olimpijada, ki naj pod zeleno barvo lovstva zbere in zbliža vse narode.

Te razstave se udeleži tudi naša država ter je Osrednja zveza lovskih društev Jugoslavije prevzela organizacijo te državne reprezentance v mednarodnem lovskem svetu.

V ta namen priredi Osrednja zveza državno lovsko razstavo meseca julija t. l. v Zagrebu ter bo to razstavo prenesla v Berlin in od tam v Belgrad.

Da bo izbran čim odličnejši materijal, je Osrednja zveza sklenila, da naj vsaka Zveza lovskih društev na svojem področju po možnosti priredi svojo zbirno lovsko razstavo s sodelovanjem svojih včlanjenih društev.

Osnoval se je Osrednji razstavni odbor, ki posluje v Zagrebu. Slično je Zveza lovskih društev v dravski banovini osnovala odbor z nalogo, da s sodelovanjem Ljubljanskega velesejma na spomladanskem velesejmu od 5. do 14. junija t. l. priredi Zbirno lovsko razstavo.

Namen razstave je, ne le da zbere najboljše trofeje, ki pridejo v mednarodno oceno, temveč, da na razstavi pokaže kaj premorejo naša lovišča dobrega in slabega, v katerih krajih je divjad zdrava in krepka, kje kržljava in slabotna, da tako dobimo pregled staleža divjadi po kakovosti posameznih področij. Zaradi boljšega pregleda bo po možnosti vsako lovsko društvo imelo svoj odsek, kjer bo razstavilo trofeje od najslabših kržljavih (degeneriranih) in skaženih (abnormalnih))preko slabih, srednjih do najboljših in kapitalnih ter razen tega vse druge predmete, ki so kakorkoli z lovstvom v zvezi. Program, ki si ga je odbor začrtal, vsebuje med drugim: 1. Zgodovino lovstva, kjer bo prikazano lovsko orožje, oprema, orodje in upodabljajoča umetnost od pradavnin do polpretekle dobe na naših tleh. 2. Lovsko statistiko, ki bo na preglednih kartah banovine podala razvoj lovskih organizacij, stalež raznih vrst divjadi, gospodarski pomen lovstva itd. 3. Sodobno lovsko opremo od najmodernejših pušk in daljnogledov, do raznih današnjih klicev, vabil itd. 4. Razstavo vseh vrst trofej. Za trofeje, ki pridejo v oceno, mora biti znan čas in kraj uplenitve ter uplenitelj in morajo dosegati minimalno število točk po predpisanih formulah. 5. Živalske skupine, ki naj pokažejo življenje divjadi v naravi. 6. Sledove in tire divjadi ter anatomijo živalskega telesa z ozirom na učinek strela. 7. Prikaze pravilnega lova, uporabe lovskega orodja, pasti in sl. 8. Pravilno ravnanje z uplenjeno divjadjo (modeli in slike). 9. Gojitev divjadi, prikaz krmišč, solnic, strež (čakališč). 10. Prikaz živalskih bivališč, brlogov, gnezd itd. 11. Zbirko lobanj in čeljusti (zobovja), rogarjev za določitev starosti. 12. Modele, slike in preparate bolezni divjadi. 13. Upodabljajočo sodobno umetnost v lovstvu (slikarstvo, plastika, fotografija). 14. Domačo lovsko in naravoslovno literaturo. 15. Velesejmski Zoo, kjer bo vsakdo spoznal našo živo divjad, njene posebnosti in življenjske navade.

Razstava naj pokaže vso važnost lova in lovstva kot vejo narodnega gospodarstva in zlasti važnost za naš tujski promet. Tudi naša razstava v Berlinu ima v prvi vrsti propaganden namen.

Zato je treba sodelovanja vseh naših lovcev, da tako ohranimo sloves slovenskih lovišč, ki ga imajo od nekdaj, in da si z dostojno udeležbo na svetovni lovski razstavi priborimo častno mesto in zasluženo uvaževanje v mednarodnem lovskem in turističnem svetu.

*

Predsednik Osrednjega predstavništva trgovcev g. Savić v Ljubljani. V četrtek je prišel v Ljubljano predsednika Osrednjega predstavništva Zvez trgovskih združenj v Jugoslaviji, belgrajski trgovec g. Nedeljko Savič, ki je imel s predstavniki Zveze trg. združenj v Ljubljani daljše razgovore o nadaljni skupni akciji trgovcev v vsej državi glede aktuelnih problemov naše trgovine in gospodarstva sploh. G. Savić je bil v Ljubljani tudi še v petek dopoldne, popoldne pa je dopotoval v Zagreb, kjer bo v nedeljo seja Osrednjega predstavništva.

Lombardna posojila pri Poštni hranilnici. Poštna hranilnica daje lombardna posojila na podlagi zastavljenih državnih vrednostnih papirjev, delnic Narodne banke in Privilegirane agrarne banke. Manjše količine se lahko zastavijo tudi s posredovanjem nabližje pošte. Obrestna mera je 6% letno.

Borza

Dne 9. aprila 1937.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal avstrijski šiling na naših borzah neizpremenjen na 7.95—8.05.

Angleški funt je tudi ostal neizpremenjen v Ljubljani na 238 denar, v Zagrebu 237.20—238.80.

Grški boni so beležili v Zagrebu 31.155—31.855, v Belgradu 31.15—31.85.

Italijanske lire so nudili v Belgradu po 2.25.

Nemški čeki so popustili v Ljubljani 12.08—12.28, v Zagrebu na 12.0850—12.2850, za konec maja in junija so beležili 12.10—12.30, za konec julija pa 12.05—12.25. V Belgradu so beležili 12.0033—12.2033.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 1,778.298, v Belgradu 4,577.000 din. Efektni promet je bil v Zagrebu živahen, v Belgradu je dosegel 1,941.000 din

Ljubljana. — Tečaji s primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2397.66—2412.26
Berlin 100 mark	1760.02—1773.90
Bruselj 100 belg	737.94—743.01
Curih 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	214.15— 216.21
Newyork 100 dolarjev	4349.76—4386.07
Pariz 100 frankov	199.62— 201.06
Praga 100 kron	152.68— 153.78
Trst 100 lir	229.69— 232.77

Curih. Belgrad 10, Pariz 19.83, London 21.525, Newyork 440, Bruselj 74.05, Milan 23.125, Amsterdam 240.70, Berlin 176.75, Dunaj 80.75 (81.85), Stockholm 110.95, Oslo 108.15, Kopenhagen 96.10, Praga 15.325, Varšava 83.30, Budimpešta 86, Atene 3.90, Carigrad 3.45, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.4925, Buenos-Aires 132.75.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 87—88, agrarji 52—53, vojna škoda promptna 407—409, begl. obv. 75—77, 4% sev. agr. 51—53, 8% Bler. pos. 95—96, 7% Bler. pos. 86—88, 7% pos. DHB 98—100, Trboveljska 250—265.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 88—88.50 (88.50), agrarji 52.50 bl., vojna škoda promptna 408—409 (408, 409), 4. 407—408 (407.50), 4% sev. agr. 51.75—52.25, 8% Bler. pos. 94.50—95, 7% Bler. pos. 86.25—86.50 (86.25), 7% pos. DHB 98.50—99.50, 7% stab. pos. 87.50 bl. — Delnice: Priv. agr. banka 195—196, Trboveljska 270 bl., Gutmann 50—52, Isis 20 den., Danica 53 bl., Osj. sladk. tov. 210—220, Bečkerek 650—700, Dubrovačka 335—350, Jadr. plov. 400 den., Oceania 270 den.

Belgrad. Državni papirji: 7% inv. pos. 87—88, agrraji 52—52.50, vojna škoda promptna 408—408.50 (408, 409), 5. 407.50—408.50 (407.50), begl. obv. 76—76.25 (76), dalm. agr. 74.25—74.50 (74.25), 4% sev. agr. 52 den., 8% Bler. pos. 96—96.25, 7% Bler. pos. 86.50—87.75 (86.75), 7% pos. DHB 99.25—100. — Delnice: Narodna banka 7200—7330, Priv. agrarna banka 196.50—198 (198, 197).

Živina

Sejmsko poročilo iz Kranja z dne 5. aprila 1937. Cene goveje živine so bile sledeče: voli I. vrste 5.50, II. vrste 5, III. vrste 4.50 din za 1 kg žive teže; telice I. vrste 5.50, II. vrste 5, III. vrste 4.50 din za 1 kg žive teže; krave I. vrste 5, II. vrste 4.50, III. vrste 3.75 din za 1 kg žive teže; teleta I. vrste 7, II. vrste 6 din za 1 kg žive teže; prašiči špeharji 8.50 din, prašiči pršutarji 7.50 din za 1 kg žive teže. Cena telet I. vrste je padla od zadnjega sejma za 1 din, telet II. vrste pa za 1.50 din pri kg; cene ostale goveje živine in prašičev pa so ostale v glavnem neizpremenjene.

Goveje meso I. vrste 10—12 din, II. vrste 8—12 din, III. vrste 7—9 din za 1 kg.

Svinjina 16, svinjska mast 19, slanina 16, čisti med 24, neprana volna 24, oprana volna 32 din za kilogram.

Kmetijski pridelki: pšenica 225, ječmen 180, rž 195, oves 200, koruza 140, fižol 300, krompir 75, lucerna 2000, seno 75, slama 50, jabolka I. vrste 800, II. vrste 700, III. vrste 600, suhe češplje I. vrste 1000, II. vrste 900, III. vrste 800, pšenična moka 330 koruzna moka 17 din za stot.

Žitni trg

Sombor. Koruza bč., srem. garant. kval. 92—94. Vse ostalo neizprem. Tendenca lahka. Promet 55 vagonov.

Sport

Športni spored za nedeljo

V MARIBORU

Igrišče Rapida: ob 15.30 zadnja prvenstvena tekma I. razreda mariborskega okrožja LNP: **Rapid : Čakovečki SK**, sodnik g. Kopič; ob 14.30 predtekma, prvenstvo mladin. **Železničar : Maribor**, sodnik g. Klanjšček.

Igrišče v Magdalenskem parku (Svoboda) ob 14.30: prvenstvo II. razreda: **SK Lendava : SK Slavija**, Pobrežje, sodnik g. Bergant. V II. razredu se vršijo še sledeče tekme: **V Ptuju:** SK Ptuj: SK Mura, Murska Sobota, sodnik g. Bizjak; **v Čakovcu:** SK Gradjanski : SK Drava, Ptuj, sodnik g. Nemec.

V finalnem tekmovanju za prvenstvo LNP gostuje Železničar v Celju in igra važno tekmo s SK Olimpom. Upamo, da bo mariborski prvak častno zastopal barve svojega mesta.

Ljubljanski II. razred

SK Slavija : SK Mladika. Jutri dopoldne na igrišču Mladike ob 9.30 dop. se nam obeta zanimiva prvenstvena tekma za točke, ki bo po svoji zanimivosti privabila vse ljubitelje nogometa, saj Slavija zaigra vedno proti Mladiki najboljše in nam ni izključeno iznenadenje, ako pa Mladika zmaga, je skoraj gotovo prvak v II. razr. Slavija pa bi se z event. zmago vrinila v višji položaj

Igrišče ASK Primorja ob 10:
GRAFIKA : KOROTAN.

•

Planinski vestnik št. 4., 1937. Prejeli smo aprilsko številko Planinskega vestnika, ki je po svoji vsebini zopet zelo bogat, tiskan kakor navadno na finem papirju, krasijo ga pa lepe slike naših planin. Uvodni članek »Preko ledenih strmin iz Velike Dnine do Peričnika« je napisal g. Uroš Zupančič. Za tem sledijo Mlakarjevi »Spomini in opomini«, Slavko Smolej je napisal članek »Na zimsko Martuljsko Veliko Ponco«, Frelih Matevž pa »Za sv. Jožefa na Škrlatici«, dr. Pavel Brežnik: »Peš preko prelazov sv. Gottharda, Furke in Grimsela«. Vestnik zaključijo društvene vesti ter razgled po planinskih časopisih, dočim dobimo na prvi strani seznam gorskih vodnikov. Planinski vestnik, ki je krasno delo Jugoslovanske tiskarne, ni samo zanimiv za turiste, ampak ga bodo tudi drugi radi čitali.

Spomenica na XI. olimpijske igre v Berlinu leta 1936. Dr. Manderjeva podjetja, tovarne farmacevtskih in dietičnih preparatov, so nam poslala spomenico na XI. olimpijske igre v Berlinu, katero so izdale tovarne za »Ovomaltine«. V tej knjigi je v slikah videti razne prizore iz berlinske olimpijade, ki bo ostala vsakomur, ki je bil tam, v neizbrisnem spominu. Neštete slike nam prikazujejo razne momente od vseh tekmovanj, kar jih je bilo, tako od lahke atletike, plavanja, telovadbe, sabljanja, težke atletike, nogometa, kolesarstva, veslanja itd. Lep ovoj ima na sprednji strani pet olimpijskih krogov. Na prvi notranji strani pa je oglas tvornic za »Ovomaltine«, ki so izdale to delo v spomin na XI. olimpijske igre. Neglede na to, da ima izdaja te spomenice reklamni značaj za »Ovomaltine«, ki jih proizvaja zagrebška tovarna Dr. A. Manderja, in neglede na to, da so »Ovomaltine« bile na olimpijadi službeno priznane od strani mednarodnega olimpijskega odbora kot izborna krepilna hrana, katere se poslužujejo najboljši športniki sveta, je ta knjiga eden najlepših spominov na zadnje olimpijske igre.

Programi Radio Ljubljana:

Sobota, 10. aprila: 12 Plošča za ploščo hiti pa vsaka vesele drobi — 12.45 Vreme, poročila — 13 Čas, spored, obvestila — 13.15 Plošča za ploščo hiti pa vsaka vesele drobi — 14 Vreme — 18 Za delopust (igra Radijski orkester) 18.40 Československo šolstvo (g. Rudolf Bratok) — 19 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila 19.30 Nac. ura: Napredovanje poljedelstva od postanka naše države do danes (dr. Ivo Jovičić iz Zagreba) — 20 O znanji politiki (g. urednik dr. Alojzij Kuhar) 20.30 Pratika za mesec april ali mali traven — 20 Čas, vreme, poročila, spored — 22.15 Za vesel konec (igra Radijski orkester).

Drugi programi:

Sobota, 10. aprila: Belgrad: 19.50 Orkester — 20.30 Humor — 21.30 Zbor — *Zagreb:* 20 Vokalni koncert — 20.30 Pester večer — *Dunaj:* 19.30 Opera — 21.50 O filmu 22.20 Violina — *Trst-Milan:* 17.15 Komorna glasba — 21 Bizetova opera »Carmen« — *Rim-Bari:* 21 Opereta »Plesalka Katrica« — *Praga:* 19.30 Pester večer — *Varšava:* 19.30 Orkester — 21 Zbor — *Königsberg:* 20.10 Straussova opereta »Netopir« — *Lipsko:* 20.10 Saški večer — *Monakovo-Frankfurt:* 20.10 Monakovski večer.

Kulturni obzornik

Jugoslovanski pisatelji

(Scrittori jugoslavi.)

Deset je tega, kar je v Trstu izšel prvi zvezek pod naslovom Scrittori jugoslovi, ki je orisal šest hrvatskih in devet srbskih književnikov ter jih predstavil Italijanom. Pred kratkim je ta knjiga dobila svoje dopolnilo v drugem zvezku, ki ga je prav tako napisal Umberto Urbani, profesor za srbsko-hrvatski jezik na vseučilišču v Trstu. Urbani objavlja že delj časa tečaj tega jezika v milanskem mesečniku »Lingue estere«, kjer pripravljajo več prevodov iz naših književnosti (Bevk, I. Andrič), obenem pa sestavlja zgodovini slovenskega in hrvatskega slovstva v Dizionario enciclopedico za italijanske srednješolce. Jezikovni del v istem slovarju obdeluje Arturo Cronia, ravnatelj Zbirke slovanskih študij, kjer je izšlo to novo Urbanijevo delo in mu je Cronia napisal tudi uvod.

Drugi zvezek »Jugoslovanskih pisateljev« govori v svojem prvem delu o pesnikih in pisateljih hrvatskih in srbskih ter so v njem prikazani Ante Tresič-Pavičič, Božo Lovrič, in pod skupnim naslovom »Odmevi futurizma v Jugoslaviji« Danko Angjelinoveč in Miroslav Krleža. Najbolj pa nas zanimajo naslednji orisi, ki začrtavajo podobe slovenskih književnikov in poročajo o Prešernu, Gregorčiču, Aškercu Cankarju, Tavčarju, Župančiču, Gradniku in Mešku. Prof. Urbani ne prikazuje teh pesnikov s kakimi obsežnimi življenjepisi, temveč na zanimiv in privlačen način analizira posamezna dela ter se pri nekaterih pomudi več, pri drugih manj. Bolj točno sliko skuša podati in podkrepiti s prevodi posameznih odlomkov. Pred vsem moramo priznati, da dobro pozna naša dela, ki razpravljajo o pisateljih, ter večkrat črpa iz njih in navaja sodbe in dognanja, ne da bi zamolčal tudi mnoge lastne misli. Prof. Urbani prikazuje prav za prav več, kakor samo avtorja, ki ga obravnava, ker skoraj neopazno vpleta zgodovino slovenske književnosti, čeprav ne daje kake zaključene podobe o nji. Dve stvari sta zlasti očitni na straneh njegove knjige. To je pred vsem avtorjevo toplo nagnenje do človeške usode in umetniškega dela posameznih pisateljev ter odtod izvirajoča ostrina v izrazu, ki gre na račun konservativnega stremljenja. Z druge strani pa zelo rad išče in gleda za simpatijami do italijanske knjige in za stiki ž njo.

Obširno besedo je prof. Urbani posvetil Francetu Prešernu ter omenja, da ta »prvak slovenskih pesnikov« še ni našel med nami klasičnega kritika in globokega raziskovalca svojega življenja in svojega dela. Ko omenja in našteva ocenjevalce Prešerna od Stritarja do Žigona, pravilno zavrača žalovanje prof. Ivana Kušarja iz Trsta, kateremu se zdi bolj pametno, da bi bil Prešeren sledil prijateljskim nasvetom Stanka Vraza in pisal v srbsko-hrvaskem jeziku, češ, do kakšnih višin bi bila zrastla srb.-hrvatska književnost! Sicer pa je to vprašanje danes brezpredmetno. Urbani razlaga in pojasnjuje vse glavne pesniške cikle in dela Prešernova ter podčrtava značilnosti niegovega pesništva po vsebini in obliki. Svoio študijo zaključuje z besedami, da je poezija velikega pesnika rešila mali narod.

Zelo dobro je pojasnjena tesna vez Gregorčičevih pesmi z narodno poezijo in narodnim občutjem, Gregorčičevo življenje in nastrojenje, njegova mehkoba in nežnost. Bil je zlata harfa, pravi Urbani, na kateri je ubirala pesmi najbolj deviška slovenska muza. Napačna pa je opomba h Gregorčičevemu domovinskemu čustvovanju, češ, da je izraz avstrijskega nasprotstva do Italijanov. Tudi proroške vloge in poslanstva nikakor ni mogla izvršiti reka Piave mesto Soče!

To pa je edino napačno intrepretirano mesto našega pesništva, v katerega se je Urbani sicer dobro vživel, čeprav bi marsikdo ponekod krajšal in odyzel ter dodal drugod. Z velikim nagnenjem se je Urbani zavzel za Aškerca ter objavlja v prevodu razna mišljenja o njem, ki so jih zapisali dr. Prijatelj, Ksaver Meško in češki kritik dr. Stribrný. K njegovim pesnitvam daje tudi potrebno zgodovinsko razlago, kakor na primer ob »Stari pravdi«. Profesor Urbani je, kakor smo že omenili, označil vsa glavna dela imenovanih pisateljev in pesnikov, očrtal življenje in pomen njihov. Tako je lepo prikazal Ivana Cankarja, njegovo veličino in bolečino, ter se je zlasti pomudil pri Podobah iz sanj. Netočno pa je prevedeno Pohujšanje v Tentazione (izkušnjavo). Za Cankarjem je začrtana podoba Ivana Tavčarja, najmanj pa je Urbani spregovoril o Župančiču, le ob Veroniki Deseniški, oziroma ob zgodovini, iz katere je zajeta snov, je obširnejši. Globlje je avtor doumel Gradnika, ki ga radi matere Italijanke in očeta Slovenca naziva pesnika z italo-slovansko dušo. Poslednji v tej vrsti je Ksaver Meško in s čudovitim dojemanjem se je Urbani poglobil v njegov svet blagega čustvovanja in velike dobrote ter ga je prikazal v vsej širini in obsegu.

Tretji del knjige nosi naslov: Italija v jugoslovanskih povojnih pisateljih. Tu je izbral Urbani one stvari, ki so na kakršenkoli način v zvezi z Italijo, z njeno zemljo in pesništvom, ter omenja Glumca, Miloša Crjanskega, Štefo Jurkič, Nedjelka Subotiča in Jovana Dučiča.

Delo in prizadevanje Umberta Urbanija zasluži vse priznanje. Njegovi pregledi naših književnikov so plod resnega treznega študija in to v ne preveč prijaznih okolnostih in pogojih. V veliki meri bodo lahko tudi njegove knjige služile povdarku in prebuditvi človeškega nad besi.

•

Nemški roman iz Dalmacije. — Pri znani založbi A. Pustet v Salzburgu je izšel z letnico 1936 roman-rapsodija z naslovom »**O Dalmaciji in šestih poljubih**«, ki ga je napisal Bernard Wiemann. V katoliškem mesečniku »Gralu« je o romanu napisal pohvalno kritiko G. A. Lutterbeck. Pisatelj romana je po rodu iz Nizkonemškega, a si upa v daljno deželo in se tudi tukaj izkaže kot mojstrski opisovatelj in slikar pokrajine. Toda Dalmacija, dežela modrega neba, belega Krasa, jasnega sonca in lepih, pisanooblečenih ljudi, je samo okvir za rapsodijo nemškega človeka in enotnosti nemškega čustvovanja. Sedem ljudi se vozi na tovornem parniku ob dalmatinski obali proti jugu, šest zrelih mož iz različnih nemških plemen in najbolj nasprotnih poklicev, ki vsi v sebi skrivajo tajno ljubezen do lepote in pesništva, in lepa žena z Dunaja, ki je kmalu središče družbe. Žena zna privabiti na dan vire domišljije in pesništva, in tako pripoveduje sleherni teh moških zgodbo poljuba. Roman vsebuje bogato doživetje, nežno čustvo, globoko čistost in lep, pesniški jezik. Sedmorico na ladji veže vez nemškega hrepenenja po daljnih deželah, ljubezen do pesmi in iz vsega zveni zavest občestva nemškega človeka, ki premaga vsa plemenska nasprotja.

Iz navedenega se sama po sebi poraja trditev, da je roman bolj ali manj neprisiljena alegorija, ki poveličuje zavest skupnosti nemškega in avstrijskega življa, ki hrepeni po lepih daljnih, a tudi bližnjih pokrajinah. Na taka literarna dela, ki ne morejo skriti želja po lastnini, bomo morali v domovini bolj paziti! S. L.

Smrt junakov

Kako je umrlo 11 španskih mornariških častnikov

V berlinski »Germaniji« popisuje Nemec, ki se je delj čas mudil na Španskem, kaj se mu je tamkaj godilo. Iz njegovega pripovedovanja posnemamo tele podatke o junaški smrti nekaterih belih častnikov.

»Z nami vred je bilo zaprtih 11 mornariških častnikov, ki so čakali, da se izvrši obsodba posebnega sodišča. Bili so iz najuglednejših španskih rodovin, eden izmed njih je bil celo sin aktivnega španskega admirala. Njihovi lastni mornarji so jih privlekli semkaj. Čeprav smo vse poznali, smo vendar le malo govorili med seboj. Pogovarjali so se le med seboj in se le med seboj družili, ker so se zavedali, da so njihove ure štete.

En dan poprej so bil vsi na smrt obsojeni, vendar so jim dovolili duhovnika. Sami so si izbrali patra Pija, da bi jih spremljal na njihovi zadnji poti. Ta pater mi je pozneje pripovedoval podrobnosti o njihovem koncu.

Vso noč so prečuli v molitvi ter v tem, da so delali oporoke. Ustreljeni bi morali biti prihodnje jutro ob sedmih. Že se je zunaj na hodnikih zopet vse nekaj pomirilo, nakar sem omahnil na svoji postelji ter kratko zaspal. Naenkrat me je predramil ropot strašne salve iz pušk, kateri je kmalu nato sledil še posamezni pok. Takoj sem se zavedel, kaj to pomeni, da je ta strašna salva vzela življenje 11 vrlim možem. Ko smo se pozneje sešli na dvorišču, sem marsikako oko videl solzno, zakaj vsi so poznali može, kateri so sedaj tako žalostno, vendar pa tako junaško umrli za svojo domovino.

Pater Pij, ki je tudi sam komaj zadrževal solze, nam je pripovedoval, da so se vsi poprej še spovedali ter prejeli odvezo. Oblečeni le v hlače in srajco so odločno stopili na dvorišče, kjer so se objeli ter se poslovili med seboj in od patra, kateremu so izročili še mnogo pozdravov nam vsem. Nato so se sami postavili ob zid. Med grmenjem salve so se zgrudili, še v zadnjem hipu kličoč: »Naj živi Španija!« »Viva Cristo Rey!«

Vsi so bili takoj mrtvi, razen enega, katerega so morali s posebnim strelom usmrtiti.

Med mohamedanci in Hindi so se v Indiji zopet začeli verski boji. Slika nam kaže spopad v Panipatu v državi Pandžab. Poseči je morala vmes policija. Pri tej priliki je bilo 14 mrtvih in 24 ranjenih.

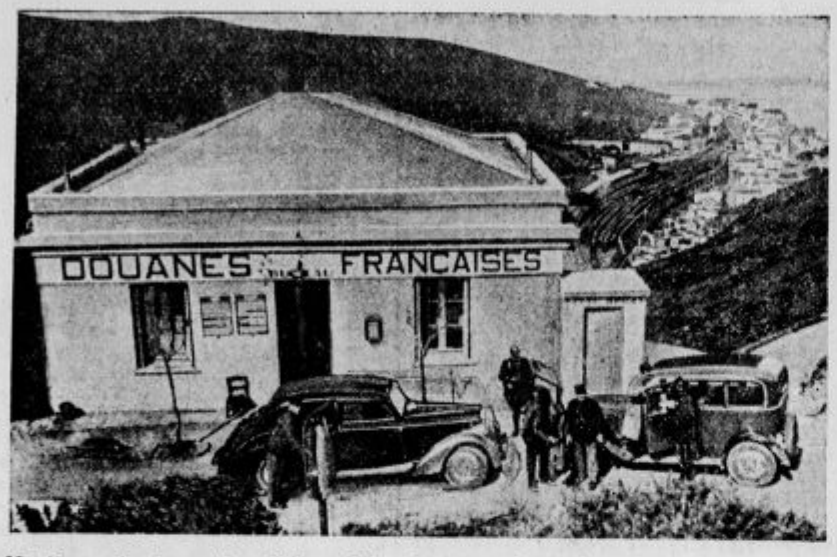

Na francosko-španski meji je sedaj zelo stroga kontrola za prehod čez mejo.

Odprta vrata — dobra privlačnost za trgovino

Pred kratkim so imeli londonski obrtniki svoje zborovanje, na katerem so obravnavali tudi vprašanje, ali o lepem in gorkem vremenu kaže imeti v trgovini vrata odprta, ali pa je morda bolje, ako so vrata zaprta. K besedi pa se je oglasil neki brivec, ki je naglasil, da je to vprašanje že sam večkrat študiral in tudi preskušal, kako se sponaša ena ali druga stran tega vprašanja. Na podlagi svojih tozadevnih skušenj je torej zborovalcem razložil zadevo takole:

Kakor hitro je začel puščati vrata v svojo brivnico ob lepem vremenu odprta, je število njegovih gostov poskočilo za celih 80%. Brivec je nato to takole razložil: Gost ali odjemalec rajši gre nekoliko dalje ali pa zavije čez cesto, preden se odloči, da bi odprl kaka vrata. Zaprta vrata človeku vedno vzbujajo občutek, da je tukaj nekaj samo za se zaprto in zaradi tega nekam sovražno vsakomur, ki hoče skozi zaprta vrata noter. Morda pa igra pri vsem tem svojo vlogo tudi kos človeške lenobe.

Zborovalci so izvajanja svojega tovariša, ki je očividno precej filozofsko navdahnjen, z velikim zanimanjem vzeli na znanje ter so o tej stvari začeli pisati tudi londonski listi. Toda londonski listi k temu brivčevemu mnenju dostavljajo še tale nauk vsem trgovcev in obrtnikom: Najbrže bo res, da odprta vrata množe dotok odjemalcev. Toda nikakor se med odprta vrata ne sme postavljati gospodar ali pa njegovi uslužbenci, ker v tem slučaju celo bolj pogumni odjemalci rajši gredo naprej, kakor pa da bi med vrati udobno stoječega podili nazaj v lokal.

Silen vihar v Ameriki

V noči na 6. april je po ameriških zveznih državah Zahodna Georgija, Alabama, Tennessee, Zahodni teksas, Lousiana in Misissippi divjal silen vihar, katerega v Ameriki imenujejo tornado. Po zadnjih cenitvih je vihar pobil 12 ljudi, 25 pa jih je močno ranjenhih. Šest ljudi je izgubilo življenje, ker je tornado zajel dva čolna, ki sta v državi Teksas plula po jezeru blizu kraja San Antonio. Vrtinec je tako naglo privršal, da se čolna, ki nista bila daleč od obale, nista več mogla rešiti na obrežje. Vihar ju je kar zagrabil in prevrnil. Vseh 6 ljudi je seveda utonilo. V državi Alabama je v kraju Mont Meiga vihar odnesel strehe na 40 hišah. Tudi drugod je tarnado napravil velikansko škodo.

Roparji pomorili 500 ljudi

Japonska policija poroča iz mesta Keijo na Koreji, da je bila tamkaj odkrita cela vrsta grdih roparskih umorov. Te umore je zagrešila roparska tolpa, ki je po dosedanjih podatkih umorila najmanj 500 ljudi. Ko so v mestu Jeijo izkopavali, so izkopali več sto človeških trupel, ki so bila po večini sežgana. Preiskava je nato dognala, da so ta trupla ostanki tistih nesrečnikov, ki so padli v roke tej roparski tolpi, ki jih je umorila. Policiji se je posrečilo, da je polovila glavne voditelje te tolpe. Prijeti roparski poglavarji so priznali, da so bili organizirani pod imenom neke verske ločine. Priznali so tudi, da so v teku nekaj let napadli in pomorili nad 500 Korejcev, jih izropali ter njihova trupla zagrebli v gozdu blizu mesta Keijo.

Z letalom nad upornike

Fakir iz Ipija se imenuje mož, ki je organiziral vstajo gorskih obmejnih rodov v Indiji zoper Angleže. Ta slika je morda edina fotografija tega odločnega moža, ki poskuša vojskovati se zoper svetovno državo.

Ob severnozahodni meji Indije je izbruhnil upor domačinov, katere je prav gotovo kak sosed nahujskal zoper Angleže. Sedaj so Angleži poslali v tiste kraje množico letal, ker z vojaškimi četami ne morejo napraviti reda in miru. Ta letala bodo sedaj z vso silo bombardirala uporne naselbine, dokler se ne bodo uporniki podali. Sicer pa so ti upornikí kraji nedostopni. Pred bombardementom je indijska vlada izdala oklic ,v katerem je naglasila, da bo dala vse kraje v dolinah Šaktu, Kaisora in Algad bombardirati, ker je tamkaj gnezdo upornikov. Zato pozivlja vse prebivalce teh krajev, naj pravočasno beže ter vzamejo seboj vse svoje družine in vse imetje ter naj takoj beže. Vrnejo se lahko, kadar bo vlada sporočila, da je nevarnost za njihovo življenje minila.

Čudna zgodba angleškega mornarja

Devetkrat ušel smrti

V Londonu živi sedaj mornar, ki je trdno prepričan, da ga njegove dobre ali zle slutnje nikdar niso goljufale. Njegove slutnje so bile take, da je kar nezavestno slutil smrtno nevarnost, kateri ji zaradi tega devetkrat lahko ušel. Kdor sliši njegovo pripovedovanje, mora nehote priznati, da je res nekaj resnice na teh njegovih slutnjah.

Ta mornar se piše Gugh ter je prepotoval že skoro ves svet. Tako ga je zaneslo tudi v Avstralijo.. Ker pa se nikdar ni lotil pravega poklica, je bil zadovoljen, ko je v hotelu Empire v Sidneju dobil službo. Lastnik hotela je bil Anglež Bowden, ki je svojega rojaka prav rad imel ter mu je hotel pomagati, da bi se vrnil nazaj na Angleško. Nekega dne je Bowden s svojo ženo odpotoval nazaj na Angleško ter je hotel vzeti seboj tudi svojega služabnika zvestega Gugha. Na parniku »Waratah« mu je zato poskrbel službo strežaja. Zaradi tega mu je bil Gugh zelo hvaležen ter se je srčno veselil, da se bo sedaj lahko vrnil domov. Toda v zadnjem hipu se je premislil. Ko se je bilo treba posloviti od prijaznega mesta, tega Gugh nikakor ni mogel. Gospod Bowden je bil zelo razočaran ter je služabniku ponujal celo večjo plačo, ako gre z njegovo družino na Angleško. Toda Gughu se je vse popotovanje kar naenkrat tako priskutilo, da ga niso mogli pregovoriti. Ostal je torej v Avstraliji, med tem ko se je gospodar s svojo družino odpeljal na Angleško. In Gugh je prav storil, ker se je ladja »Waratak« potopila na obali južne Afrike z vsemi popotniki in z vsem moštvom.

Nekaj tednov nato pa je Gugh vendar le zopet zaželel priti domov ter se je dal najeti za parnik »Pingvin«. Na predvečer odhoda je s svojimi prijatelji v Sidneju še slavil odhodnico. Ko se je vrnil domov, je trdno zaspal. Drugo jutro je vstal ter odšel na parnik. Toda, ko je prišel do obale, je lanko videl samo še dim parnika, ki se je oddaljeval. Parnik je odpeljal brez Gugha, ki je odhod zaspal. Parnik »Pinguin« pa se je še isti dan nedaleč od tam potopil.

Nato se je Gugh dal najeti za strežaja na parniku »Wyralah«. Tukaj je imel dobro plačo in so ga prav radi imeli na parniku, kjer je svojo službo tako dobro opravljal. Vse bi bilo dobro, ko bi ne bilo morske bolezni, katere poprej nikdar ni občutil, sedaj ga je pa tako nadlegovala, da mu je že majhen val delal težave. Zato se je Gugh že na prvi postaji v Melbournu izkrcal in je pustil svojo dobro plačano službo. Ladja je odplula brez njega. Nekaj tednov nato pa se je potopila na nekih pečinah.

Pozneje je nekoč Gugh dobil dobro službo kot kuhar na nekem drugem parniku. Preden pa je nastopil službo, ga je prijel tak občutek, da je naglo hitel k svojemu agentu ter ga prosil, naj razveljavi službeno pogodbo. Gugh je ostal na suhem brez službe, ladja pa je odplula in se pri Novi Zelandiji potopila. Mornarji so pri tej nesreči izgubili vse svoje imetje.

S tem pa nesreč še ni konec. Ko je izbruhnila vojska, se je Gugh dal najeti za mornarja na parniku »Wodworth«, ki je vozil popotnike in blago iz Avstralije na Angleško. Med potjo pa se je mornar Gugh precej sporekel s kapitanom. Spor je bil tako hud, da je Gugh izjavil, da ga stari« ne bo šikaniral in je ušel z ladje. Tudi to je bila njegova sreča, ker je kmalu nato ladjo potopil podmorski čoln.

Nazadnje se je možu začelo slabo goditi. Zato je bil vesel, ko je dobil službo mornarja na umazani ladji, ki je prevažala premog. Kmalu pa se je Gugh hudo sprl s poveljnikom, ker mu je hotel izplačati premalo plače. V tem prepiru je šel Gugh predaleč in je kapitana razžalil. Zato so Gugha v prvi luki sneli z ladje ter so ga na suhem vtaknili v luknjo. Sicer je kmalu dokazal, da je nedolžen, ker ni tako hudo mislil, toda bilo je prepozno, ker ladja je že brez njega odplula. Kmalu nato je nemška podmornica ladjo torpedirala pri Labradorju, Gugh pa je ostal živ in zdrav.

Prepovedani zmaji

Nemški državni minister za letalstvo je prepovedal spuščati zmaje v zrak. Že kdo ve, kako dolgo so se otroci radi zabavali s tem, da su spuščali v zrak zmaje iz papirja. Nekateri so bili pravi mojstri v spuščanju takih zmajev. Doslej je bilo spuščanje zmajev omejeno le v krajih, kjer so bila letališča. Sedaj pa ta omejitev velja za vso nemško državo. V prihodnje bo dovoljeno spuščati v zrak zmaje na žici ali ne več kakor 100 metrov dolgi vrvici le na podlagi dovoljenja zračne policije, za kar pa bo treba vložiti posebno prošnjo. Toda policijske oblasti so s to odredbo dobile dovoljenje, da smejo ta dovoljenja za spuščanje zmajev še bolj omejevati. Ta odredba je bila menda zaradi tega potrebna, ker so taki zmaji nevarni za letala.

Na železniški postaji: »Ali želite nosača, gospa?«

Od povsod

Arabci izjavljajo, da nikakor ne bi dopustili, da bi se Palestina razdelila na arabski in judovski del. Temu bi se Arabci z verskih, pravnih, zgodovinskih, gospodarskih, političnih in praktičnih razlogov uprli.

Zemlja se useda v gorovju švicarske Jure v okolici krajev Point in Moutier. Cesto je tam dvignilo ter jo nato vrglo v strugo reke Birs. Tudi železnica je razdejana. Ponekod leži na progi zemlje in grušča 25 metrov na debelo.

Nevarnega vzgojitelja se je pokazal 25 let stari instruktor dunajske počitniške deške kolonije Valdemar Boden, ki je od zaupanih mu dečkov zahteval, naj požirajo žeblje, da bi tako izpričal, ali ga dovolj ubogajo. Obsojen je bil samo na dva meseca zapora.

Strašen požar v Manili je uničil 1200 hiš, med njimi več tovarn in velikih trgovin. Kakih 25.000 ljudi je brez strehe. Pogrešajo pa jih veliko število, med njimi večjo skupino otrok, ki je takrat bila na športnem igrišču, katerega pa je požar zajel, da niso mogli pobegniti. Letalci, ki so med požarom letali nad mestom, so sporočili, da so najbrže vsi otroci zgoreli.

Dva neznana roparja sta 8. t. m. opoldne vdrla v podružnico neke praške banke ter z lovsko puško in samokresom ustrahovala blagajnika, kateremu sta vzela 118.000 čeških kron. Pred banko ju je čakal avto, ki ju je odpeljal.

Začetek slovesnosti kraljevskega kronanja je bil v Londonu tako imenovani velikonočni banket, ki ga je diplomatom vseh držav, ki imajo svoja zastopstva v Londonu, priredil prvi londonski župan. Na ta banket je bil povabljen tudi abesinski poslanik v Londonu dr. Martin, ki je prišel na banket v svoji abesinski uniformi. Italijanski poslanik Grandi je bil tudi zraven, čeprav dr. Martina ni hotel pogledati.

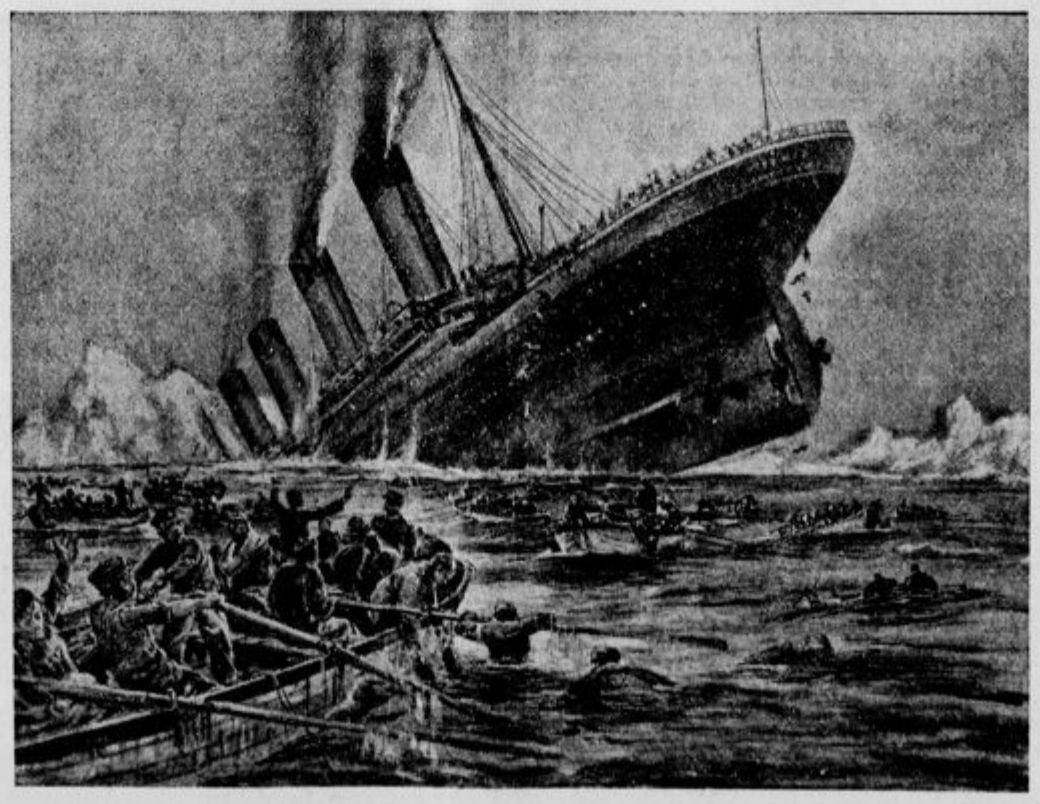

Pred 25 leti se je potopil parnik »Titanic«, ki je vozil na krovu 2224 ljudi, izmed katerih je utonilo 1563 ljudi. To se je zgodilo dne 15. aprila 1912, ko je orjaška ladja na svoji poti v Ameriko zadela na ledeno goro in se prei kakor v eni uri potopila.

ZA LEDVIČNE BOLNIKE

Krompirjeva juha (brez soli).

Pol kg krompirja razrežeš na rezine in še 1 čebulo, 1 rumen koren, 1 korenino zélene, 1 steblo česna. Vse to pristaviš v pol litru vode. Ko se skuha do mehkega, pretlačiš skozi sito. Gošči dodaš 30 g presnega masla in še enkrat prekuhaš. Dodaš nekaj sladke smetane in opražene kocke kruha, ki je neslan.

Beluševa zelenjava.

Beluše razrežeš na kose in skuhaš. Nato raztopiš 30—40 g presnega masla, dodaš 30 g moke in doliješ pol litra beluševe vode in pustiš, da se kuha pol ure. Omaki dodaš 2—3 rumenjake, nekaj limonovega soka in presnega masla in beluševi kosi naj se v tej omaki segreiejo. Nato daš skupno na mizo.

Mariborsko gledališče

Bernard Shaw: Sveta Ivana — Režija J. Kovič a

Shawov nastop v dramatiki pomeni doslej najdoslednejši obračun odrskega realizma z romantiko. Po svojem racionalnem puritanstvu trdovratnejši od svojega učitelja, doktrinarja Ibsena, ki je podlegal zdaj pa zdaj romantizmu, je pometel raz oder vso čustveno navlako, kar se je je nabralo izza dni klasicizma: svečani patos, ljubavni kompleks in zgodovinski anahronizem ter prevetril gledališča s svojim porogljivim skepticizmom. Njegova kritika »čustvene« drame se ni ustavila niti ob samem Shakespearu, ki mu je očital nič manj kot plehki l'artpourlatizem. S to drzno sodbo pa je Shaw sam čudovito osvetlil svoj intimni odnos do one večne sopotnice in nasprotnice klasično-romantične drame, ki se je uveljavljala na meščanskih odrih že izza Grka Menandra, dobila tu pri modernih Francozih in Skandinavcih izrazito obličje meščanske tezne drame.

Shawov dramski junak je človek banalne vsakdanjosti, brez patosa, in prav za prav brez lastne inspiracije. Dramske osebe so razredni, rasni, stanovski in starostni tipi brez globljega notranjega profila. Dejanje ne poganjajo ljubavni zapletki, marveč razvoj idej, ki jih izpovedujejo posamezne osebe. Zato utripa dramski živec v duhovito zaostrenih dialogih, s katerih se krešejo idejni svetovi. In da je »boljši od Shakespeara, to se pravi od vrha renesančne drame, je hotel Shaw z novimi prijemi in pogledi dokazati v igri »Cezar in Kleopatra« in vsem svetovnim pevcem device Orleanske na kljub v svoji »Sveti Ivani«.

Uprizarjanje veleiger kot je »Sveta Ivana« je za pokrajinska gledališča precejšnje tveganje. — Vendar je mariborska predstava v splošnem uspela. Odlična je bila zlasti odrska slika, ki je bila za naše razmere kar razkošna. Notranja režija pa je zdaj pa zdaj zakolebala, kar je razumljivo, saj so morale igrati vidne osebe igralci brez imena. Iz umetniškega ozira pa obžalujemo črtanje nekaterih duhovitih dialogov, ki so sol tega dela.

Naslovno vlogo je igrala Elvira Kraljeva z vsemi registri svoje darovitosti in inteligence. Vendar je bila njena Ivana premalo vojščak in preveč ženska, njeno poslanstvo preveč razumsko-zavestno. Nakrstov lord Beauchamp ni kazal angleške flegme in suhega humorja, marveč naravnost galsko razgiban temperament. Odlična predstavnika Cerkve sta bila Danilo Gorinšek kot škot beanveriški in Peter Malec kot inkvizitor, dočim je igral P. Kovič knezoškofa rimskega prerustikalno. Zanimiva sta bila Edo Verdonik kot Danphin in Košič kot angleški kaplan. Fr. Blaž je govoril bastarda Orleanskega s svojim osebnim zanosom. Omeniti moramo še E. Groma, P. Rasbergerja, P. Harastoviča, Emo Starčevo, G. Košuto, E. Turka, L. Štandekarja, Crnoborega, Fr. Dujca.

—o.

Ljubljanski hišni posestniki so zborovali

Dne 6. aprila je bil ob številni udeležbi 38. redni občni zbor Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani. Iz tajnikovega poročila je razvidno, da šteje društvo 1597 članov. V letu 1936 je umrlo 17 članov, katerih spomin počastijo zborovalci stoje s trikratnim vzklikom: »Slava jim!« Društveni odbor je posredoval v raznih zadevah pri banski upravi, mestni občini ljubljanski, pri raznih ministrstvih, narodnih poslancih, senatorjih itd. ter dosegel s svojimi intervencijami več ali manj uspehov. Glavna njegova zasluga je, da avtonomna mesta: Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj ne bodo plačevala 26% šolske doklade, ampak bodo svoje šole še nadalje vzdrževala sama. — V Pokrajinski zvezi hišnih posestnikov dravske banovine je včlanjenih 20 društev hišnih posestnikov. Tajnikovo poročilo je bilo soglasno odobreno. Iz blagajniškega poročila je razvidno, da so znašali v letu 1936 prejemki 76.569.41 Din, izdatki pa 75.645.98 Din, tako da znaša blagajniški prebitek koncem leta 1936 — 923.43 Din. — Društveno premoženje znaša koncem letu 1936 14.538.43 Din. — Proračun za leto 1937 predvideva 69.800 Din izdatkov ter je v primeri z lanskim proračunom reduciran za 5%. Tako računski zaključek kakor proračun sta bila odobrena soglasno ter je bil dan upravnemu odboru in blagajniku absolutorij. Članarina ostane dosedanja. Izvoljen je bil soglasno stari odbor. Na novo je bil izvoljen v upravni odbor g. Zaje Franc za Zg. Šiško, za računskega pregledovalca pa gosp. Dobovišek Mihael. Upravni odbor bo poklical še po enega zastopnika iz Most in iz Rožne doline.

G. Predsednik Frelih apelira na vse prisotne člane, naj delajo v tem pravcu, da se zopet združijo razcepljeni hišni posestniki, ker je samo v slogi moč. Če intervenirajo različne deputacije v eni in isti zadevi, je uspeh vedno negativen, ker navadno ne doseže nobena ničesar. Izraža upanje, da se bo dosegel sporazum z društvom novih hišnih posestnikov in da bo omogočeno skupno delo za koristi in napredek hišnih lastnikov.

Celje

c **Zadnja pot Mirka Videčnika.** Dolg mrtvaški sprevod se je pomikal v četrtek popoldne po Gledališki in Prešernovi ulici, Kralja Petra cesti in po Cankarjevi ulici na mestno pokopališče. Med sprevodom je pelo z duhovniki 30 učencev orglarske šole žalno pesem »Usmili se me«. Ko so stopali ljudje mimo ozelenelih trat, jim je donela po ušesih žalostinka »Vigred se povrne«, ki jo je pelo okrog 80 pevcev Celjskega Zvona, Oljke in CPD pred Obrtnim domom. Pogrebne molitve je opravil g. opat Jurak ob številni asistenci gg. duhovnikov in bogoslovcev. Ob odprtem grobu so mu zapeli pevci pod vodstvom g. Šegule »Pomladi vse se veseli« in Bervarjevo »Zbogom ti prijatelj mili«. V imenu Oljke se je poslovil od pokojnika predsednik Oljke g. Anton Lečnik, ki se mu je v lepih besedah zahvalil za njegovo 10 letno delovanje pri Oljki. V imenu zveze Privatnih nameščencev se je poslovil g. Domiter, za Ipavčevo župo pa pevovodja g. Horvat iz Maribora. S solzami v očeh se je razšla v tem številna množica ljudi na svoje domove, spomin na dobrega Mirka pa bo ostal med nami.

c **Oběni zbor podpornega društva** za revne otroke v Gaberjih je zaradi odsotnosti g. predsednika preložen na nedeljo, 18. t. m.

c **Redni letni občni zbor Društva organistov** bo v ponedeljek, 19. aprila, ob 9 dopoldne v Orlovskem domu.

c **Fantovski spopad.** V celjsko bolnišnico so pripeljali v četrtek Beršnjaka Jožeta, 47 letnega čevljarja iz Rečice ob Savinji, katerega so 6. aprila napadli trije splavarji in ga močno poškodovali po obrazu in levi strani telesa.

c **Kino Metropol.** Danes ob 16.15 in 20.30 premiera Ufine umetnine **»Kreutzerjeva sonata«** (Die Kreutzersonata). V glavni vlogi: Lil Dagover in Peter Petersen. Kot dodatek: Foxov zvočni tednik in Ufin kulturni film »Iz cerkvene zakladnice« po starih ruskih motivih poje **Zbor Donskih kozakov** pod vodstvom Sergija Žarova. Ob 18.15 predstava po znižanih cenah: **»Masa sodi«.**

Jesenice

Vsem volivcem, ki so na dan občinskih volitev oddali glas za našo listo, katere nosilec je bil gosp. Valentin Markež, sedanji župan, sporočamo, da priredi krajevna organizacija Jug. Radikalne Zajednice za mesto Jesenice sestanek svojega volivstva, v nedeljo dne 11. t. m. ob pol deseti uri dopoldne v veliki dvorani Krekovega doma na Jesenicah. Na tem sestanku bodo podali poročilo o delovanju sedanjega občinskega odbora na občini g. župan in ostali mestni odborniki. Vse volivce JRZ vabimo, da se tega sestanka gotovo udeležijo, ker bo po tvarini, ki se bo na sestanku obravnavala, za vsakega občana važen. Na svidenje!

— **Sovo fantov.** V sredo zvečer so se v Krekovem domu posovili fantje-vojaki, ki odhajajo na odsluženje vojaške službe. Krekova družina je fantom priredila lep poslovilni večer s koncertom tovariške Krekove godbe. Gospod svetnik je fante nagovoril, jim razdelil nekaj spominov za na pot in jih povabil po odsluženju vojaškega roka zopet v vrste katoliškega delastva, kjer so do sedaj tako vestno delovali. Od fantov se je poslovyil še predsednik KPD g. Novšak, športnik g .Smolej pa je izrekel poslovilne besede in srečno pot v imenu kluba Gorenjec. Poslovilnega večera so se poleg vojakov udeležile številne družine. Tudi mi jim želimo srečno pot in uspešno službovanje.

Kreutzerjeva sonata bo predvajana v Krekovem kinu. Vodstvo kina je imelo dosti truda, preden je ta film dobilo za Jesenice. Predstave tega filma pričnejo danes. Je to mogočno delo — polno krasne glasbe in doživetij.

Poizvedovanja

Motorna svetiljka se je našla na glavni cesti v Pirničah. Dobi se na Resljevi cesti 26-I, desno.

Novo mesto

Na občinski seji dne 7. aprila je bilo sklenjeno sledeče: Škropilni avtomobil, ki v obratu porabi mnogo bencina, bodo dali preurediti na plinski pogon, kar bo stroške za škropljenje znatno znižalo. — Tekom letošnjega poletja se bo vsaj delno pričelo z adaptacijo občinske ubožnice. Tozadevni načrti, ki jih je izdelal mestni tehnik, so bili pri seji odboru predloženi. Hiša se bo ob tej priliki dvignila še za eno nastropje ter se sploh vsa zelo moderno preuredila: Približna kalkulacija izkazuje, da bi znašali stroški adaptacije ca. 300.000 Din. Potrebni denar bi se dobil pri Ubožnem zakladu. — Sprejet je bil predlog uprave, da pristopi novomeška občina k županski zvezi v Ljubljani.

Poceni! Poceni!

Holandske cvetlične čebulice

Ker si želimo zvez z ljubitelji cvetic v Jugoslaviji, oddamo za reklamo zavitek cvetličnih čebulic zelo poceni. Paket vsebuje: 10 polnih begonij, 15 gladiol, 25 anemon, 25 zlatic, 25 monbrecij, 25 axalisdeppi, 5 calistagia cvetk in 2 liliji, skupaj 132 kosov le za 65 Din. Pošljemo naravnost na dom po dospelosti zneska prosto poštnine, carine in zavojnine. Gornji znesek lahko pošljete v 20 poštnih bonih (mednarodne poštninske zveze), ki jih dobite na domačem poštnem uradu. Kot posebno reklamo prejme vsak naročnik zastonj večbarvno sliko holandskih cvetličnih polj v velikosti 90/140.

Prima blago garantirano.

Broekhof & Guldemond. Raaks 32, Haarlen, Holland.

*** KINO ***

TEL. 22-21 **UNION**

ALLOTRIA

Režija: Willy Forst

Jenny Jugo, Renate Müller, Adolf Wohlbrück

MATINEJA danes ob 14·15, jutri ob 11. uri

Brezsmrtne gosli

Gustav Frohlich

TEL. 27-30 **SLOGA**

Premiera grandiozznega filmskega dela

Kar hočete

v glavni vlogi Elisabeth Bergner

MATINEJA danes ob 14·15, jutri ob 11. uri

Božanstvena žena

Marta Eggert

TEL. 21-24 **MATICA**

Prisega in ljubezen

v glavni vlogi Willy Birgel, Hansi Knoteck

Režija: Karl Hartl

Predstave ob 16., 19.30 in 21.30 uri

Mariborsko gledališče

Sobota, 10. aprila ob 20: *Na ledeni plošči.* Premiera. Nedelja, 11 aprila ob 15: *Rdeči nageljni.* Znižane cene Ob 20: *Dežela smehljaja.* Gostovanje Marice Lubejeve. Znižane cene.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1·—; ženitovanjski oglasi Din 2·—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10·—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka petitna vrstica po Din 2·50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Najboljši šivalni stroji

„ADLER“

raznovrstna kolesa in posamezni deli

najugodneje

pri **Petelinc, Ljubljana**

ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Službo dobe

Mlinar

samostojen, priden, dobi takoj mesto. Ponudbe poslati upravi »Slov.« pod značko »Valjčni mlin« št. 4881. (b)

Mesarskega pomočnika

sprejmemo. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5651. (b)

Avtoličarski pomočnik

se takoj sprejme. Belantič, Ljubljana, Jernejeva cesta 29. (b)

Oskrbnika

za svojo kočo na Ljubniku išče za 1. maj t. l. podružnica SPD v Škofji Loki. Mesto je zlasti primerno za upokojenca. — Ponudbe sprejema tajništvo SPD v Škofji Loki.

Frizerka

dobro izurjena v stroki, se takoj sprejme. Plačam dobro. — Polde Habicht, Miklošičeva c. 4, Ljubljana. (b)

Strugarskega pomočnika

za les sprejmem takoj. - Babič, strugar, Rečica, p. Laško. (b)

Službe iščejo

Kot sopotnik

bi se pridružil zastopniku kake milarske ali usnjarske stroke, ki potuje z avtomobilom po vseh krajih Slovenije. Hiter odgovor z označbo dneva priključka kakor tudi pogojev prosim na upravo »Slovenca« pod 5588. (a)

Vnajem

Čevljar, delavnico s stroji

kompletno, ugodno prodam ali vzamem kompanjona (-ko) iste stroke. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Prikrojevalec ali šteparica« P 5616. (n)

Gostilniški prostori

staroznane gostilne

»Blagaj«

Sv. Jakoba trg 8 se oddajo za maj. Informacije dnevno od pol ene do pol dveh: Sv. Florijana ulica 26.

Denar

Posojila dajemo

državnim in privatnim nameščencem v Ljubljani v gotovini in blagovnih bonih Hermes. Informacije. Tavčarjeva 2. (d)

Družabnico-sotrudnico

prvovrstno kuharico išče dobro uvedeno letovišče. Ponudbe pod »Zaslužek in obresti upravi »Slovenca« Maribor. (d)

Al. Planinšek

Ljubljana, Beethovnova 14/I, telefon 35-10

vnovči vloge

vseh denarnih zavodov najkulantneje takoj v gotovini in daje informacije brezplačno.

Kompanjon (-ka)

s 50.000 Din za prav dobro starinarno na dobrem mestu v Mariboru, brez rizika, se išče. - Dopise upravi »Slovenca« Maribor pod »Starinarna« št. 5623. (d)

Posestva

Kunaver Ludvik

gradbeno - strokovno naobraženi posredovalec. Cesta 29 oktobra 6, telefon 37-33 - ima naprodaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Pohištvo

Zastonj

ne, ampak po najnižjih brezkonkurenčnih cenah dobite kvalitetno pohištvo le iz najboljše opremljenega mizarstva

Malenšek,

Dravlje, tik pri tramvajski postaji »Slepi Janez«. Najnovejši in najlepši modeli na ogled v lastni razstavi.

Auto-motor

Avto »Ford«

tovorni, 1½ tonski, poceni naprodaj. Informacije pri Sornu, Prešernova ulica, Novo mesto. (f)

Obrt

Gumbe, plise, entel, ažur

preotisk in monograme hitro izvrši Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. (t)

Prodamo

Perilo za gospode in dame

lastnega izdelka, krasna izbira, najceneje v novi specijalni trgovini Goričar, Sv Petra cesta 30

Najboljši trboveljski premog

brez prahu

koks, suha drva

I. Pogačnik

Bohoričeva 5 Telefon 20-39

Trechcoate

vetrne suknjiče, novosti za športne obleke - nudi ceneno Presker, Sv. Petra cesta 14. (i)

Enoletne cepljene trte

na ameriški podlagi — Muscat Kraljica vinograda, Muscat sopr. Mathias Jovana, Kraljica Jelisaveta tvrdke Hirši Vladislav in drug. Subotica — ima na zalogi Sever & Komp., Ljubljana, in stane posamezna trta od navedenih sort 5 Din. (i)

Hladilne omare Frigideire

malo rabljene — solidno obranjene, pripravne za stanovanja, restavracije, slaščičarne, pensione itd. z jakostjo motorja po 1/5 KS, 110/120, 50 per, proda Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani. Informacije: Gajeva ulica 5, II. nadstr., soba 221. I

Kolesa

različnih nemških znamk nudi v največji izbiri od 550 dinarjev naprej Nova trgovina, Tyrševa 36. (i)

Masten ala liptavski sir

sodčki 10 kg brutto 180 Din franco vsaka postaja pošilja Ivo Vranešič, Sunja. — Kupujem kuhano maslo. (i)

Rudarskega nadzornika

obenem rovnega merca, s predpisano kvalifikacijo in prakso v rudi podjetnega in energičnega, iščemo za skorajšnji nastop. Obširne ponudbe z označbo dosedanjega službovanja in zahtevo plače na »Interreklam«, Zagreb, Masarykova 28, pod šifro **»Srečno — 13«.**

Glavno skladišče za Jugoslavijo: Hinko Mayer i drug, part. oddelek, Zagreb.

Zastopnik

za Slovenijo se išče za **najbolj znano** znamko **pisalnih strojev.** — Dobava strojev po originalnih tovarniških cenah. Samo resni interesenti, ki razpolagajo z gotovino, naj pošljejo svoj naslov na upravo »Slovenca« pod štev. 5488.

Meteor pade z neba

78.

Nagrada je izplačana!

Avto je z našimi junaki zdrvel naravnost pred hišo učenega gospoda profesorja Šiške. Zavalili so meteor pred vrata in zakričali, da so se tresle šipe na oknih:

»Gospod profesor! Gospod profesor! Sem z denarjem!«

Profesor Šiška se je prestrašil, da mu je padla pipa iz ust. Bil je prepričan, da so njegovo hišo obkolili ljuti razbojniki in da mu je odbila zadnja ura. Ko pa je ves zbegan pokukal skozi okno in zagledal namesto kosmatih roparskih obrazov — veselo smehljajoče se obraze naših junakov, je na vso sapo prihlačal na prag.

»Meteor smo vam pripeljali, gospod profesor!« je zaklical Tinček.

Gospod Šiška je planil k meteorju kot maček k miški in si ga natančno ogledal od vseh strani.

»Imenitno!« je vzkliknil.

Potem je zadovoljno segel v žep, potegnil iz njega šop bankovcev in jih izročil Tinčku z besedami:

»Pošteno ste zaslužili nagrado! Z denarjem ste se obogateli vi, jaz pa bom obogatil znanost z novimi odkritji!«

Kuža Muki je videl, kako svečano govori profesor Šiška, pa si je mislil: »Zdaj moram pa še jaz nastopiti kot slavnostni govornik!« Skočil je na meteor, pomigal z repkom in začel navdušeno »govoriti«. Njegov »govor« se je začel in končal s prekrasnimi besedami: »Hov, hov, hov!« Da so bili dečki ganjeni v dno srca, si lahko mislite...

KONEC

Mi ne zvišujemo cen!

Cene naši obutvi v prodajalnah so ostale iste, akoravno so se surovine znatno podražile.

Te cene bomo obdržali vse dotlej, dokler imamo staro zalogo surovin, katere smo nabavili po prejšnjih cenah.

Banovinsko trošarino zaračunamo odjemalcem posebej samo zato, ker je pri kalkulaciji nismo vračunali, a naše cene so tako nizke, da ne moremo prevzeti novih davkov.

Zaupanje naših odjemalcev smo si pridobili s solidnostjo, kateremu principu ostanemo zvesti še nadalje.

Naš odjemalec naš gospodar!

Baťa

Natečaj za zdravnike

Štab mornarice v Zemunu je po višjem odobrenju razpisal **natečaj za sprejem treh zdravnikov** iz meščanstva za aktivne sanitetne oficirje mornarice.

Razpis je dostavljen vsem zdravniškim zbornicam in vojnim okrogom ter razglašen v Službenih Novinah in Službenem vojnem listu, kjer so razvidni natančnejši pogoji.

Za natančnejša pojasnila se je treba osebno obrniti na štab mornarice pov. M. A. Br. 5.455/37.

Razpis

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu je razpisal **natečaj za popolnitev mesta ravnatelja zdravstvenega oddeljenja svojega urada.** Rok natečaja je 1. maj 1937. Vsi potrebni podatki se dobijo lahko pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev. Natečaj je objavljen v »Službenih novinah« v Beogradu, v »Narodnih novinah« v Zagrebu in »Radničkoj zaštiti« v Zagrebu. Broj 213-1937.

Razpis

mesta občinskega delovodje z varščino 3000 Din.

Pravilno opremljene prošnje je poslati v roku enega meseca po objavi tega razpisa.

Uprava občine Osluševci, srez Ptuj,
dne 7. aprila 1937.

Inserati v »Slovencu« imajo največji uspeh!

+

Sporočamo prežalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš ljubljeni sin, brat in svak, gospod

Andrej Virnik

dijak Trgovske akademije v Ljubljani

dne 8. t. m., v cvetu svoje mladosti. Na zadnji poti ga spremimo v soboto, dne 10. aprila 1937 ob petih popoldne izpred mrtvaške veže pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Jezersko, Ljubljana, dne 9. aprila 1937.

Žalujoči starši in bratje.

+

Vsem prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da je danes po daljši bolezni, previden s svetimi zakramenti, umrl naš preljubi oče, stari oče in stric, gospod

France Dovič

hišni posestnik v Ljubljani

Pogreb nepozabnega rajnika se bo vršil v nedeljo, dne 11. aprila ob štirih popoldne iz hiše žalosti, Vilharjeva cesta št. 29, na pokopališče k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Predragega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 9. aprila 1937.

Žalujoča rodbina Dovičeva.

Rudolf Timmermans: 13

Junaki iz Alcázarja

Obleganci so majhen otok sredi viharnega Rdečega morja, nimajo radiopostaje, so odrezani od sveta, ne morejo sporočiti ne svetu ne generalu Francu, da še živijo in se bijejo — neomajno, zvesto in stanovitno — za Boga in očetnjavo!

Ko je stotnik slišal, kako madridski radio vara svet z napačnimi vestmi, bi bil najrajši zakričal: »Laž, laž!« Toda električni valovi so močnejši ko sila njegovih pljuč in proniknejo povsod, medtem ko bi se njegovi klici porazgubili, ne da bi jih kdo slišal.

Davi je rdeče letalo, ko je prvikrat priletelo nad trdnjavo, vrglo namesto bomb — same komunistične in socialistične časopise, da bi z vestmi o zmagah miličnikov oplašilo posadko Alcázarja.

Neki list je objavil sliko vojakov in guardie civil, ko stoječ po pet v vrstah, dvigajo roke. Precej nejasna slika — z zabrisanim ozadjem! Spodaj pa je bilo napisano: »Včeraj smo javili predajo Alcázarja v Toledu, ko se uporna posadka ni mogla nič več zoperstavljati junaškemu naskoku naših miličnikov in guardie de asalto Na sliki je videti, kako zapušča posadka Alcázarja trdnjavo dvignjenih rok in brez orožja.«

Ali ni svet primoran verjeti takim sporočilom?

Alba je bolj in bolj razburjen. V onemoglem srdu škrta z zobmi.

Kaj pa, če bi se sam tja odpravil...! Dobro pozna vso pokrajino, kjer je toliko prebil na lovu, saj je vprav strasten lovec

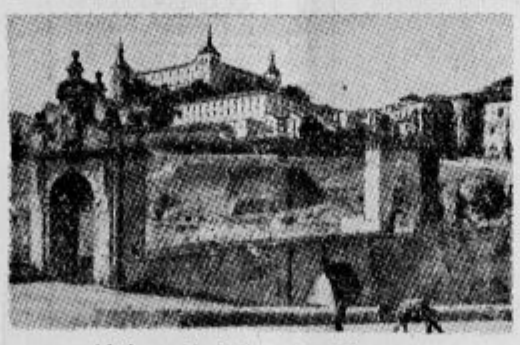

Alcázar, kakršen je bil —

in kakršen je zdaj

Ali naj tvega? Nevarna je ta igra, ki mu more življenje vzeti. Toda — ali ni življenje vseh v nevarnosti?

Zvečer je vse pripravljeno. Moscardó se strinja z Albovim načrtom Nihče pa ne vé, kako daleč je general Franco na jugu že napredoval. A iz podatkov madridskih listov o krajih poedinih bitk na severu, je spoznati, da stojijo čete generala Molle v gorovju Guadarrama. Ondi drži najkrajša pot z otoka Alcázarja skozi viharno valovje sovražnikov do zemlje prijateljev.

Nekemu izmed onih šoferjev, ki so bili pripeljali tedaj municijo in so bili zdaj — kakršni so že bili — ali ujetniki v Alcázarju ali le osumljeni zasilni gostje, so vzeli njegove listine in tudi člansko izkaznico »carneta«, komunistične stranke. Tudi svojo obleko je moral dati v zameno za vojaško obleko.

Kmalu se je stotnik Alba preoblekel in spremenil. Še nekaj denarja, malo brašna, še rdeči trak krog rokava, pa je narejen šofer Antonio Gomez, član št. 173 komunistične stranke, krajevne skupine Toleda.

Bridko je slovo od njegove družine. Oba otroka že spita Tiho ju poljubi na čelo, a eden odpre oči.

»Očka?«

»Pst, tiho, kar lepo zaspi!«

Njegova žena je močna in hrabra. Dasi se ji hoče srce razpočiti od bolesti in skrbi, je vendar v svojem trpečem, potrpežljivem junaštvu prav tako velika ko njen mož v njegovi drznosti. Groza jo davi za vrat in vse v njej jo priganja, naj ga prosi, da ostane, da rajši z njim — če že mora biti — umrje v teh temnih globinah, kakor pa da radi nje odhaja naravnost v žrelo sovražnikov! A saj ne gre le radi nje, saj gre tudi zaradi otrok in vseh drugih!

Tako mora molčati o svojih bolečinah in tudi zna molčati.

Celoletna naročnina na:
Leposlovno in Ljudsko knjižnico 7 vezanih knjig mesečno Din 23·—
Zbirko domačih pisateljev 3 vezane knjige mesečno Din 11·—
Zbirko mladinskih spisov 4 vezane knjige mesečno Din 9·—
JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč Izdajatelj: Ivan Rakovec Urednik: Viktor Cenčič